

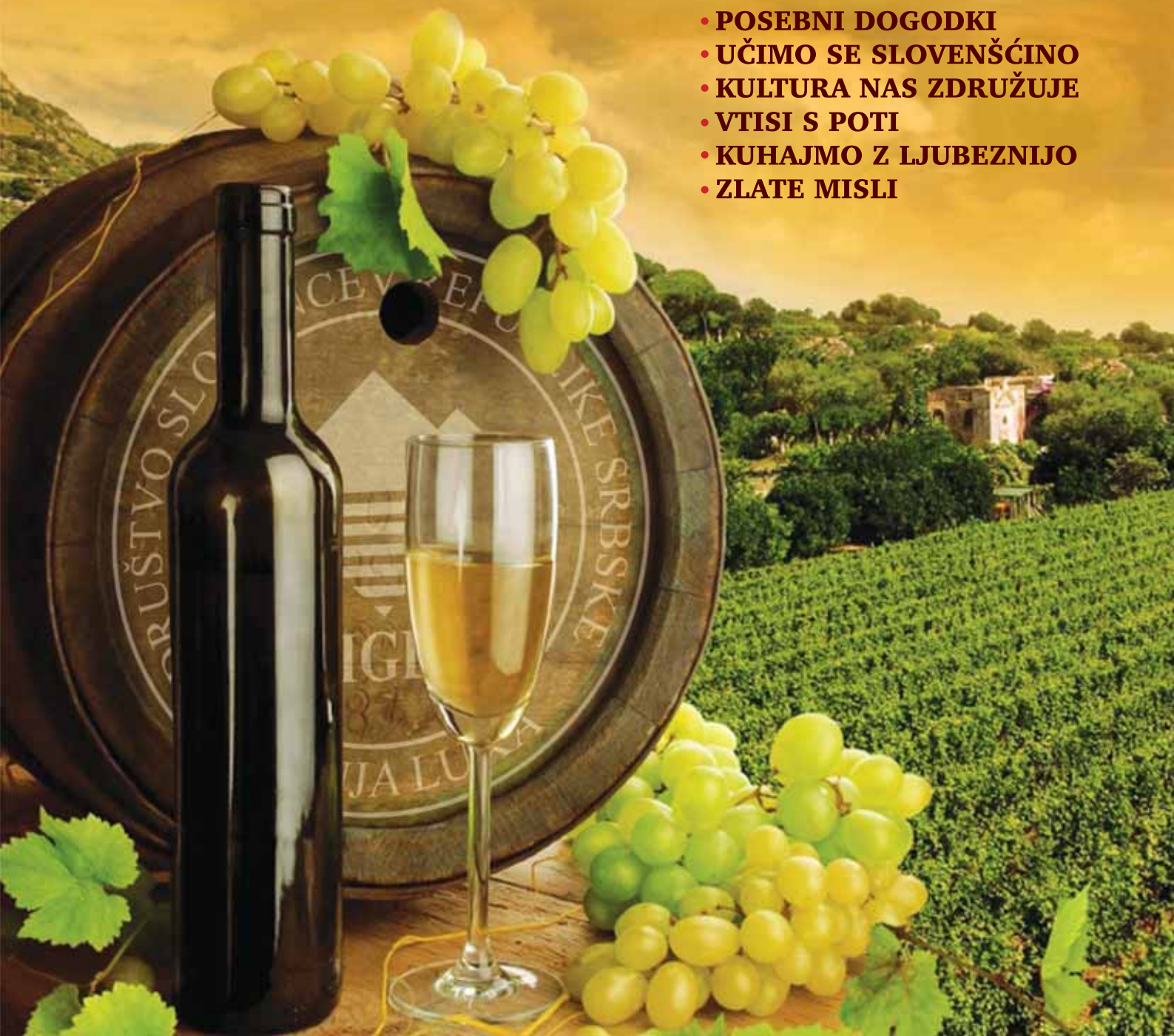
BILTEN

Društvo Slovencev RS TRIGLAV Banjaluka • november 2014 • št. 14

XVI. MARTINOVANJE V BANJALUKI

- **POSEBNI DOGODKI**
- **UČIMO SE SLOVENŠČINO**
- **KULTURA NAS ZDRUŽUJE**
- **VTISI S POTI**
- **KUHAJMO Z LJUBEZNIJO**
- **ZLATE MISLI**

UVODNIK	3	Nebesa pod Triglavom	26
POSEBNI DOGODKI		Slikarska razstava študijskih risb - Luke Repa	27
Podelitev nagrad ob dnevu človekovih pravic	4	Dramsko – lutkovna predstava Tinček Petelinček	27
Sodelovanje na mednarodnem strokovnem posvetu v Ljubljani	5	Pri dijaki gimnazije Novo mesto	28
Teden kultur v Novem mestu	6	Državno srečanje otroških folklornih skupin	30
UČIMO SE SLOVENŠČINO		Tabor slovenskih zborov Šentvid pri Stični	31
Knjižnica - veselje zakladov	8	Sušilne naprave Evrope	32
Obisk dedka Mraza	9	Koncert Okteta 9 Celje	32
Praznične delavnice	10	Otvoritev razstave Moja Slovenija	33
Noč z Andersenom	10	V. slovenski dan - Slatina	34
Pomladne delavnice	11	Učenci na V. slovenskem dnevu v Slatini	35
Obisk Evropske vasi	12	Razstava fotografij Od prednikov do potomcev v Ljubljani	36
Spoznavanje Emone – rimske Ljubljane	13	Dobrodošli doma – Škofja Loka	37
Na razstavi stripov dela naših učenk	14	Mladi banjaluški Slovenci plešejo slovensko	38
Obisk Ljubljane	15	Likovna kolonija v Tuzli	39
Dan učeniških postignuća	16	Film Primorski eksodus	40
Zaključek šolskega leta za otroke	16	Razstava fotografij in risb v Slatini	41
Zaključek šolskega leta za odrasle	17	MePZ Davorin Jenko v Črnučah	42
IV. Kamp - Boračko jezero	18	XI. revija nacionalnih manjšin Republike Srbije	43
Tabor v ČŠOD Trilobit	19	Razstava Moje risbe in vezenine	43
Učenci dopolnilnega pouka slovenščine v Tolminu	20	II. dnevi slovenske kulture v Novem Sadu	44
Evropski dan jezikov	20	Srečanje slovenskih pevskih zborov v Banjaluki	45
Poletavci - poletni bralci	21	VTISI S POTI	
Srečanje učencev dopolnilnega pouka slovenščine v Banjaluki	21	Nova spoznanja	46
Kviz Male sive celice v Banjaluki	23	Ekskurzija – Kaj vse smo videli v Prlekiji in Prekmurju	47
KULTURA NAS ZDRUŽUJE		Crkva Žalosne Majke Božije - Jeruzalem	49
Martinovanje v Banjaluki	24	KUHAJMO Z LJUBEZNIJO	50
Razstava keramičnih izdelkov	25	ZLATE MISLI	51

AKTIVNOSTI V NOVEMBRU IN DECEMBRU 2014

XVI Martinovanje v Banja Luki
Praznične decembrske delavnice
Obisk dedka Mraza

Urad Vlade Republike Slovenije
za Slovence v zamejstvu in po svetu

Ministarstvo prosvjete i kulture
Republike Srbije

Grad Banja Luka

Društvo Slovencev Republike Srbije "TRIGLAV", 78000 Banja Luka, Cara Lazara 20;
tel/fax +387 51 461 068; e- mail: drustvo.slovencev.triglav@gmail.com; www.udruzenjetriglav.com

Priprava: Marija Grbić, Nataša Kajmaković

Besedila: Nataša Kajmaković, Barbara Hanuš, Marija Petković, Zdenka Jelić, Ljiljana Sukara, Ksenija Urdih,
Tatjana Ratković, Darko Mijatović / Jezikovni pregled: mag. Barbara Hanuš, mag. Ana Marjanović

Prevod v srbski jezik: mag. Ana Marjanović / Oblikovanje: Darko Domazet / Tisk: Grafid, Banja Luka / Šteilo izvodov: 300

Vse od devetnajstega stoletja nastajajo po svetu slovenska društva, ponekod pa žal tudi zapirajo svoja vrata. Vzroki za slednje so različni, največkrat gre za upad članstva in odsotnost nove generacije, ki bi prevzela delo v društvu.

Nastanek slovenskih društev v državah bivše Jugoslavije ima posebno zgodovino, ki jo bralci teh vrstic poznate. Mogoče vam ni tako znano, da danes ta društva veljajo za ena izmed najbolj aktivnih, med njimi tudi Društvo Slovencev Triglav Banjaluka.

Za društvom, ki ima svoj pevski zbor za odrasle in otroke, šolo dopolnilnega pouka, folklorno skupino ter vsako leto na desetine kulturnih dogodkov, izletov in izobraževalnih predavanj, stoji skupina ljudi, ki tej dejavnosti posveča veliko prostega časa. Bilten je dokaz, kaj vse se lahko naredi v enem društvu z dobrimi sodelavci.

Poslanstvo Slovenske izseljenske matica (SIM) se je začelo leta 1951. S kulturnimi programi, gostovanji, založništvom, izobraževanjem in publicistiko je povezovalen člen med različnimi slovenskimi društvi po svetu in Slovenijo. Z Društvom Triglav iz Banjaluke sodelujemo pri številnih projektih. Brez pomislekov lahko napišem, da smo postali prijatelji in tako sem spoznala tudi utrip projektne dela. Vsak dogodek, ki ga skupaj organiziramo, je dobro izpeljan prav zaradi medsebojnega sodelovanja znotraj uprave društva. Če kdo misli, da je tako povsod, se žal moti.

Odkar delam na SIM, redko srečam predsednika/co društva, ki dela s tolikšno zagnanostjo kot predsednica Društva Slovencev Triglav Banjaluka. Grbičeva je motor društva, ki s svojo odlično ekipo tvori tim, kateremu bi z lahkoto prepustila upravo podjetja.

Cilj vsakega društva je, da si v širši lokalni skupnosti zagotovi ime in ugled. Društvu Slovencev Triglav je to uspelo. Zastavljeni programi presegajo okvire manjšine in jezika ter bogatijo kulturno življenje vseh ljudi, ki živijo na tem prostoru. In tako je tudi prav.

Slovenci po svetu, ki v »novi« domovini živijo tudi več generacij, so del prebivalstva, vsakdanjega življenja in okolja, h kateremu naj bi vsi nekaj prispevali. Ohranjanje kulture in jezika prednikov za posameznika pomeni bogastvo znanja, za skupnost pa učenje sprejemanja različnosti. Oboje človek kot družba še kako potrebuje.

Za upad članstva v Društvu Slovencev Triglav Banjaluka se ni bati. Mlada generacija članov na podlagi sedanjih dobrih praks pridobiva izkušnje za naprej. Stara modrost pravi, da je dober zgled najboljša vzgoja.

Osebnostno verjamem, da se bomo z rojaki in prijatelji iz Banjaluke še velikokrat srečali, SIM in Društvo Slovencev Triglav Banjaluka pa bosta nadaljevala tradicijo uspešnega sodelovanja.

Vesna Vukšinič Zmaić

Glavna tajnica Slovenske izseljenske maticе

PODELITEV NAGRAD OB DNEVU ČLOVEKOVIH PRAVIC

11. december 2013

Društvo za Združene narode za Slovenijo je že osmo leto zapored razpisalo natečaj ob dnevu človekovih pravic. Med nagrajenimi osnovnošolkami so tudi tri učenke dopolnilnega pouka slovenščine: Mihaela in Elena Lunič iz Slatine ter Emilija Šurlan iz Novega Grada.

S tradicionalno proslavo ter likovnim, literarnim in fotografskim natečajem za osnovno- in srednješolce ob dnevu človekovih pravic poskušajo na Društvu za Združene narode opozarjati na pomen varovanja in spoštovanja človekovih pravic. Vsako leto izpostavijo eno izmed človekovih pravic ter otroke in mladostnike pozovejo, da izrazijo mnenje o njej v obliki risbe ali besede. Naslov letošnjega natečaja je bil Pravica do vode.

Na natečaj se je odzvalo več kot 50 šol z več kot 350 izdelki. Strokovna komisija je med likovnimi deli nagradila tudi delo Janina zgodba, ki sta ga skupaj pripravili Mihaela in Elena Lunič, in delo Emilije Šurlan Pravico imamo, da se kopamo. Vse tri učenke so se udeležile proslave in podelitve priznanj. Ogledale so si praznično okrašeno Ljubljano, v prelepi dvorani Univerze v Ljubljani pa se nam je na prireditvi pridružila tudi Tatjana Jurkovič z Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

Barbara Hanuš

DODJELA NAGRADA POVODOM DANA LJUDSKIH PRAVA

11. decembar 2013.god.

Društvo za Ujedinjene nacije za Slovenijo je več osmu godinu zaredom raspisalo konkurs povodom dana ljudskih prava. Među nagrađenim osnovcima su i tri učenice dopunske nastave slovenačkog jezika: Mihaela i Elena Lunič iz Slatine te Emilija Šurlan iz Novog Grada.

Tradicionalnom proslavom, te likovnim, literarnim i fotografskim konkursom za osnovce i srednjoškolce povodom dana ljudskih prava pokušavaju u Društvu za Ujedinjene nacije upozoriti na značaj čuvanja i poštovanja ljudskih prava. Svake godine izdvoje jedno od ljudskih prava, te djecu i mlade pozovu da izraze mišljenje o tome u obliku crteža ili riječi. Naslov ovogodišnjeg konkursa je bio Pravo na vodu.

Na konkurs se odazvalo više od 50 škola sa više od 350 radova. Stručna komisija je između likovnih djela nagradu dodijelila i radu Janina priča, koju su zajedno pripremile Mihaela i Elena Lunič, i radu Emilije Šurlan Pravo imamo da se kupamo. Sve tri učenice su prisustvovalе proslavi i dodjeli priznanja. Obišle su praznično ukrašenu Ljubljano, a u prelijepoj dvorani Univerziteta u Ljubljani nam se pridružila i Tatjana Jurkovič iz Ministarstva za obrazovanje, nauku i sport.

Ana Marjanović

SODELOVANJE NA MEDNARODNEM STROKOVNEM POSVETU V LJUBLJANI

Člani Društva Slovencev Republike Srbske Banjeluke so sodelovali na mednarodnem strokovnem posvetu, ki ga je 19. junija 2014 organiziral ZRC SAZU v Ljubljani.

Odprtje in pozdravni govori:

Marina Lukšič Hacin, predstojnica Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU, Branka Bukovec, sekretarka Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, Zoran Janković, župan mestne občine Ljubljana. Za področje odnosov med RS in avtohtono slovensko skupnostjo v sosednjih državah ter med RS in Slovenci po svetu je govorila državna sekretarka Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Brigita Čokl.

V predavanju Slovenska društva v drugih delih jugoslovenskega prostora je poleg govornikov iz ostalih društev govoril Darko Mijatović, predsednik Zveze slovenskih društev v BiH »EVROPA ZDAJ«. Prikazal je realno sliko, večina društev v Zvezi ni uspešnih. Poudaril je, da so delo, organizacija in rezultati v Društvu Slovencev Triglav v Banjaluci najbližji načrtanemu planu. Dejal je, da je velik poudarek na učenju jezika. Banjaluški učenci slovenščine so uspešni, prav tako so uspešni tudi učenci v Prijedoru in Doboju. Govoril je tudi o morebitnem lektoratu v Banjaluci, vendar je za enkrat to le cilj za prihodnost. Po mnenju Mijatovića bi z lektoratom v Banjaluci dobili več dobro izobraženih diplomantov.

Ostali, ki so sodelovali v razpravi, npr. iz Skopja (Makedonija), Podgorice (Črna Gora), Slovenci s Kosova, Zagreba (Hrvaška), Beograda (Srbija), so večinoma govorili o njihovih kulturnih dejavnostih, prijateljskih izmenjavah, zelo malo o uspehu pri učenju slovenščine. Finančna kriza, ki je na vseh področjih prisotna, je prav gotovo ena od največjih ovir pri ustvarjalnosti in zelenih uspehih. Razprave o tem so bile najbolj zanimive.

V popoldanskem nadaljevanju je bila zanimiva predstavitev knjig *Priseljevanje in društveno delovanje Slovencev v drugih delih jugoslovenskega prostora: zgodovinski oris in sedanost* in *Iz jezika v jezik: antologija sodobne manjšinske in priseljske književnosti v Sloveniji*.

Nataša Kajmaković

UČESTVOVANJE NA MEĐUNARODNOJ STRUČNOJ KONFERENCIJI LJUBLJANA

Značaj društvenih aktivnosti i međunarodne kulturne saradnje Ljubljana, 19. juni 2014. godine

Članovi Udruženja Slovenaca Republike Srpske Banja Luka su učestvovali na međunarodnoj stručnoj konferenciji koju je organizovao ZRC SAZU u Ljubljani.

Otvaranje i pozdravni govori:

Marina Lukšič Hacin, predsjednik Instituta za slovenačko iseljeničtvo i migracije ZRC SAZU Branka Bukovec, sekretar Udruženja za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto Zoran Janković, gradonačelnik opštine Ljubljana.

Umjesto Gorazda Žmavca govorila je državni sekretar Kancelarije Vlade RS za Slovence po svijetu Brigita Čokl za područje odnosa između RS i autohtone slovenačke zajednice u susjednim državama, te među RS i Slovincima po svijetu.

U izlaganju slovenačkih udruženja u drugim dijelovima jugoslovenskog prostora je pored govornika iz ostalih udruženja govorio Darko Mijatović, predsjednik Saveza slovenačkih udruženja u BiH »EVROPA SAD«. Po prikazu realne slike rada u Savezu je njegovo predstavljanje bilo stvarno. Većina udruženja u Savezu nije uspješna. Naglasio je, da su rad i organizacija i rezultati, u Udruženju Slovenaca »Triglav« u Banjaluci najbliži planu. Naveo je, da je velik naglasak na učenju jezika. Banjalučki učenici slovenačkog jezika imaju uspjehe, a isto tako i učenici u Prijedoru i Doboju. Očigledno je, da je uspjeh bolji sa kvalitetnim prenosom gradiva učitelja na učenike. Bilo je govora i o mogućem lektoratu u Banjaluci, ali

je to za sada još uvijek potisnuto. Po mišljenju Mijatovića, sa lektoratom u Banjaluci, dobili bi veliki i vrlo uspješan kadar.

Veći dio ostalih diskutanata npr. iz Skopja (Makedonija), Podgorice (Crna Gora), Slovenci iz Kosova, Zagreba (Hrvatska), Beograda (Srbija), su većinom govorili o svojim kulturnim aktivnostima, prijateljskim razmjenama, a vrlo malo o uspjehu kod učenja slovenačkog jezika. Finansijska kriza, koja je prisutna na svim područjima je sigurno jedna od najvećih prepreka za kreativnost i želje-

ne uspjehe. Diskusije, koje su bile vođene na tu temu su bile najzanimljivije.

U popodnevnom dijelu je bilo zanimljivo predstavljanje knjiga »Preseljavanje i društveno djelovanje Slovenaca u drugim dijelovima jugoslovenskog prostora: istorijski prikaz i sadašnjost« i »Iz jezika u jezik«: antologija moderne manjinske i imigrantske književnosti u Sloveniji«

Ana Marjanović

TEDEN KULTUR NOVO MESTO

od 18. junija do 21. junija 2014

Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU iz Ljubljane in Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto sta ob novomeškem Tednu kultur in zaključku projekta "Poklicne migracije Slovencev v prostoru nekdanje Jugoslavije - Od naseljencev do transmigrantov" organizirala večdnevne dogodke.

Namen je bil pokazati udeležencem etnološke objekte na tem področju. Člani društev smo se udeležili odprtja razstave Nekoč: Danes: Jutri: Slovenska društva v jugoslovanskem prostoru. Razstava je bila v Kulturnem centru Janez Trdina. Med udeleženci so bili poleg predstavnic Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije prof. dr. Marina Lukšič Hacin, ki je razstavo odprla, župan Novega mesta, gospa Branka Bukovec in mnogi predstavniki slovenskih društev iz ostalih bivših republik.

Zvečer istega dne smo prisostvovali humanitar-nemu koncertu. V živopisnem programu mnogih

etničnih skupin je Društvo Slovencev Triglav Banjalu-ka prejelo donacijo, ki so jo zbrali na humanitarnem koncertu. Organizatorji koncerta so bili Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, Društvo novomeških študentov in Združenje SAZAS. Humanost in razumevanje za ljudi poplavljenih področji sta med Slovenci prisotna že od prvega dne nesreče in trajata tudi danes.

Nataša Kajmaković

SEDMICA KULTURE NOVO MESTO 2014

8. 6. 2014. do 21. 6. 2014.

Institut za slovenačko iseljništvo i migracije ZRC SAZU iz Ljubljane i Udruženje za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto povodom Sedmice kulture u Novom mestu i okončanju projekta „Migracije zvanja Slovenaca u prostor nekadašnje Jugoslavije: od naseljenika do transmigranata“ su organizovali višednevne događaje.

U Novom mestu je programska svrha bila pokazati učesnicima etnološke i etno objekte na tom području. u sedmici kulture smo prisustvovali otvaranju izložbe: „Nekad: Danas: Sutra: Slovenačka udruženja na jugoslovenskom prostoru“.

Naveče istog dana smo prisustvovali humanitarnom koncertu. U živopisnom programu prisutnih etničkih grupa je Udruženje Slovenaca »Triglav« Banja Luka dobilo donaciju, koja je prikupljena na humanitarnom koncertu. Organizatori koncerta su bili - Udruženje za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto, Udruženje novomeških studenata i Udruženje SAZAS. Humanost i razumijevanje za ljude poplavljenih područja je među Slovencima prisutna već od prvog dana nesreće i traje i danas.

Ana Kunjadić

PRIZNANJE URADA ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU VERI PAPEŽ ADAMIČ

Minister Gorazd Žmavc je, 21. oktobra 2014 podelil priznanje Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu Veri Papež Adamič, slovenski rojakinji, ki je po dolgoletnem bivanju v Slatini pri Banjaluki (BiH - Republika Srbska) poleti v Sloveniji pripravila razstavo o slovenski skupnosti v Slatini.

Slavljenka je priznanje Urada prejela zaradi svojega izjemnega prispevka pri povezovanju slovenske skupnosti na tem območju ter zaslug za ohranjanje zgodovinskega spomina o Slovencih v Slatini. Svoje delo je kronala z življenjskim projektom, razstavo Od prednikov do potomcev - Slovenci v Slatini. Razstava, ki prikazuje nastanek slovenske skupnosti v Slatini in na širšem območju Banjaluke v 20. letih prejšnjega stoletja, njen razvoj do danes in močan vpliv Slovencev iz Slatine na celotno regijo, je bila v začetku julija na ogled v prostorih NUK v Ljubljani, nato pa še v Banjaluki in drugod.

KNJIŽNICA - VESOLJE ZAKLADOV

V soboto, 23. novembra, so nam knjižničarke Knjižnice Antona Tomaža Linharta iz Radovljice predstavile projekt za spodbujanje branja Knjižnica - vesolje zakladov.

Pred najmlajšimi učenci dopolnilnega pouka slovenščine so odprle Pravljični kovček, v katerem se je skrivala pravljica Trije prašički. Knjižničarka Lidija Kozelj jo je odigrala z lutkami, otrokom pa je pokazala več izdaj te priljubljene pravljice in tudi poučno knjigo o pujsih. Božena Kolman Finžgar je prinesla s seboj veliko slikanic, v katerih je natisnjena pravljica Rdeča kapica v različnih jezikih. Opazovali smo, kako je Rdeča kapica oblečena, kaj nese babici in kako se reši iz volkovega trebuha. Presenečeni smo ugotovili, kako različne so pravljice. Slovenska Rdeča kapica nese babici potico in vino, srbska pa juho in kolač. Spoznali smo italijansko slikanico, v kateri je Rdeča kapica napisana in narisana v obliki stripa, in še mnoge druge – tudi slikanico, ki je bolj kot otrokom namenjena odraslim. Tudi srednješolci in odrasli smo si ogledali, kako pomembne so pri natisih pravljič kulturne razlike, izvedeli pa smo še, kakšne so možnosti izposoje in branja e-knjig. Katja Bevk nam je predstavila projekt Biblos in spletno stran e-knjiga.si.

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine bomo na povabilo Božene Kolman Finžgar sodelovali v projektu radovljiške knjižnice Knjižnica - vesolje zakladov. Za prebrane knjige bomo zbirali nalepke in si ob koncu šolskega leta prislužili sladko nagrado. Knjižnica Antona Tomaža Linharta nam je podarila veliko knjig in revij, ki smo si jih kar takoj z zanimanjem ogledali in tudi izposodili. Dva osnovnošolca, ki bosta prebrala največ knjig, bosta 4. aprila objavljena v Radovljico na prireditev Noč z Andersenom.

Barbara Hanuš

BIBLIOTEKA - VASIONA BLAGA

U subotu, 23. novembra, bibliotekarke Biblioteke Antona Tomaža Linharta iz Radovljice su nam predstavile projekat za podsticanje čitanja „Biblioteka – vasiona blaga“.

Pred najmlađim ućenicima dopunske nastave slovenačkog jezika otvorile su Kovčeg bajki u kojem se krila bajka Tri praseta. Bibliotekarka Lidija Kozelj je odigrala bajku lutkama, a djeci je pokazala više izdanja te omiljene bajke i poučnu knjigu o svinjama. Božena Kolman Finžgar je sa sobom donijela mnogo slikovnica bajke Crvenkapica na različitim jezicima. Gledali smo kako je Crvenkapica obućena, šta nosi baki i kako se spašava iz vukovog stomaka. Iznenadeno smo utvrdili kako su bajke različite. Slovenačka Crvenkapica baki nosi štrudlu i vino, srpska supu i kolač. Upoznali smo se i sa italijanskom slikovnicom u kojoj je Crvenkapica napisana i nacrtana u obliku stripa, i još mnoge druge – pa i slikovnicu koja je više namijenjena za odrasle nego za djecu. I srednjoškolci i odrasli su vidjeli kako značajne su u izdanjima bajki kulturne razlike, saznali smo i kakve su mogućnosti posuđivanja i čitanja e-knjiga. Katja Bevk nam je predstavila projekat Biblos i internet stranicu e-knjiga.si.

Ućenici dopunske nastave slovenačkog jezika će na poziv Božene Kolman Finžgar ućestvovati u projektu radovljičke biblioteke „Biblioteka – vasiona blaga“. Za pročitane knjige ćemo sakupljati naljepnice i na kraju školske godine dobiti slatku nagradu. Biblioteka Antona Tomaža Linharta nam je poklonila veliki broj knjiga i revija, koje smo odmah sa zanimanjem pregledali i već posudili. Dva osnovca koja budu proćitala najviše knjiga će 4. aprila biti pozvana u Radovljicu na događaj Noć sa Andersenom.

Ana Marjanović

OBISK DEDKA MRAZA

Leto se izteka in obiskal nas je dedek Mraz.

V četrtek, 12. decembra, smo se zbrali v hotelu Četojević. Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so pripravili program, potem pa so glasno poklicali dobrega moža, ki ni prišel prazen. Velik koš daril je prinesel in za vsakega otroka je bila poleg sladkarij še knjiga. Dedek Mraz je imel dolgo belo brado, sivo kučmo in debel kožuh - bil je prav tak, kot ga poznamo iz slovenske pesmi-
ce.

Učenci dopolnilnega pouka so pokazali, da so se vse leto pridno učili. Otroci iz Slatine so odigrali lutkovno igro Katarina in kralj, najmlajši učenci iz Banjaluke lutkovno igro Dober tek, zajček, starejši osnovnošolci pa lutkovni igri Elmer in Medvedkovi medenjaki. Letošnje prireditve so se udeležili še gostje iz Teslića. Predstavili so se s pesmima Bela snežinka in Snežinke. Polna dvorana je nastopajoče nagradila s ploskanjem, dedek Mraz pa z darili. Čas je bil tudi za prijetno druženje ob pijači in prigrizku.

Barbara Hanuš

POSJETA DEDA MRAZA

Godina završava i u posjetu nam je došao Deda Mraz.

U četvrtak, 12. decembra, okupili smo se u hotelu Četojević. Učenici dopunske nastave slovenačkog jezika su pripremili program, a nakon toga su glasno pozvali dobrog čovjeka koji nije došao praznih ruku. Veliku korpu darova je donio i za svako dijete je pored slatkiša u paketu bila i knjiga. Deda Mraz je imao dugu bijelu bradu, sivo odijelo i debelu jaknu – bio je baš onakav kakvog ga znamo iz slovenačke pjesmice.

Učenici dopunske nastave su pokazali da su cijele godine vrijedno učili. Djeca iz Slatine su odigrala lutkarsku predstavu Katarina i kralj, najmlađi učenici iz Banjaluke lutkarsku predstavu Prijatno, zeko, stariji osnovci lutkarsku predstavu Elmer i Medini medenjaci. Na ovogodišnjoj predstavi su učestvovali i gosti iz Teslića. Predstavili su se pjesmama Bijela pahuljica i Pahuljice. Puna dvorana je učesnike nagradila pljeskom, a Deda Mraz poklonima. Vrijeme je bilo i za prijetno druženje uz piće i poneki zalogaj.

Ana Marjanović

PRAZNIČNE DELAVNICE

V decembrskih dneh, ko se zgodaj stemni, si želimo pričarati svetlobo in prijetno vzdušje.

V mnogih družinah pečejo, izdelujejo novoletne okraske in voščilnice. Vse to smo delali tudi v prostorih Društva Slovencev Triglav v Banjaluci.

V soboto, 14. decembra, so učenci dopolnilnega pouka slovenščine iz Banjaluke in Slatine ustvarjalno preživeli ves dopoldan. Udeležili so se štirih delavnic. Franci jih je učil, kako speči rogljičke, pri Lenki so delali Božičke, Aleksandra in Ivana sta jih vodili pri izdelavi novoletnih prtičkov, voščilnic in lampijonov, tudi pri Barbari so ustvarjali lampijone. Nastalo je veliko izvirnih izdelkov. Nekateri bodo krasili prostore Društva, druge so otroci odnesli domov, rogljičke pa so pojedli takoj, ko so jih spekli.

Otroci imajo take dejavnosti zelo radi, zato jih Društvo Slovencev Triglav pripravlja ob božičnih in ob velikonočnih praznikih. Ob praktičnem delu otroci razvijajo svoje ročne spretnosti, uživajo v ustvarjalnem izražanju in v sproščenem druženju.

Barbara Hanuš

PRAZNIČNE RADIONICE

U decembarskim danima, kad se nebo smrači želimo si dočarati svetlost i priyatnu atmosferu.

U mnogim porodicama peku, prave novogodišnje ukrase i čestitke. Sve to smo radili i u prostorijama Udruženja Slovenaca Triglav u Banjaluci.

U subotu, 14. decembra, učenici dopunske nastave slovenačkog jezika iz Banjaluke i Slatine su kreativno proveli cijelo prijepodne. Učestvovali su na četiri radionice. Franci ih je učio kako ispeći krofne, kod Lenke su pravili Deda Mrazove, Aleksandra i Ivana su ih vodile pri izradi novogodišnjih maramica, čestitki i lampiona, a i kod Barbare su pravili lampione. Nastalo je mnogo originalnih predmeta. Neki će krasiti prostorije Udruženja, druge su djeca odnijela kući, a krofne su pojeli odmah kada su ih ispekli.

Djeca veoma vole takve aktivnosti zato ih Udruženje Slovenaca Triglav priprema povodom Božičnih i novogodišnjih praznika. U praktičnom radu djeca razvijaju svoje ručne spretnosti, uživaju u kreativnom izražavanju i opuštenom druženju.

Ana Marjanović

NOĆ Z ANDERSENOM

Na Noć z Andersenom, ki je že devetič potekala v Radovljici, sta bila letos povabljeni tudi dva učenca dopolnilnega pouka slovenščine iz Banjaluke.

Knjižnica Antona Tomaža Linhartaradovljica se je aprila spet pridružila knjižnicam v Evropi in po svetu, ki na poseben način praznujejo svetovni dan knjig za otroke in rojstni dan Hansa Christiana Andersena. Letos sta skupaj z učenci iz gorenjskih osnovnih šol noč iz petka na soboto, 4. na 5. aprila, v knjižnici preživela tudi Aleksandra Špehar

NOĆ SA ANDERSENOM

Na Noć sa Andersenom, koja je već deveti put organizovana u Radovljici, su ove godine pozvana dva učenika dopunske nastave slovenačkog jezika iz Banjaluke.

Biblioteka Antona Tomaža Linhartaradovljica se u aprilu opet pridružila bibliotekama u Evropi i po svijetu, koji na poseban način slave svjetski dan knjige za djecu i rođendan Hansa Christiana Andersena. Ove godine su, zajedno sa učenicima iz gorenjskih osnovnih škola, noć sa petka na subotu, 4. na 5. april, u biblioteci proveli i Aleksandra Špehar i Viktor Perušić. To je bila nagrada za

in Viktor Perušić. To je bila zanj nagrada, ker sta v tem šolskem letu prebrala največ knjig in tako postala najbralca.

Otroci so pod mentorstvom knjižničarjev in knjižničark preživeli zabavno noč. Po uvodnem spoznavanju in slastni pici so imeli veliko ustvarjalnih dejavnosti, tako da sploh niso mogli postati zaspani. Pripravili so dramatizacijo pravljice Kraljična na zrnu graha, izdelali so senčne lutke za predstavu, preskusili so se v karaokah in v branju besedil v narečjih, reševali so Andersenovo križanko, igrali so igro Andersen, ne jezi se in celo polepšali so se, saj jih je obiskala vizažistka. Praznovanje so zaključili s predstavitvijo vsega, kar so ponoči ustvarili, in z zajtrkom za starše, novinarje in druge goste.

njih, jer su ove školske godine pročitali najviše knjiga i tako postali najčitaoci.

Djeca su pod mentorstvom bibliotekara proveli zabavnu noć. Nakon uvodnog upoznavanja i slasne pice imali su mnogo kreativnih aktivnosti, tako da jednostavno nisu mogli ni biti pospani. Pripremili su dramatizaciju bajke Prinčeza na zrnu graška, izradili su lutke za predstavu, oprobali se u karaokama i čitanju tekstova na narječjima, rješavali Andersenovu ukrštenicu, igrali su igru Ne ljuti se, Andersen i uljepšavali se, jer ih je posjetila vizažistkinja. Slavlje su zaključili predstavljanjem svega što su tokom noći stvorili, kao i doručkom za roditelje, novinare i druge goste.

Babara Hanuš

Ana Marjanović

POMLADNE DELAVNICE 2014

V soboto, 12. aprila, je bilo v prostorih Društva nacionalnih manjšin v Banjaluki ves dopoldan ustvarjalno in zabavno.

Od 9.30 do 12.30 so potekale pomladne delavnice. Aleksandra in Ivana sta otroke naučili, kako plesti zapestnice, Bojana Bošnjak, gostja iz Ljubljane, je z njimi izdelovala rože iz papirja, Franci pa jim je pokazal, kako iz testa plesti pletenice. Oblikovali so tudi zajčke in ptičke, svoje izdelke pa so seveda tudi spekli. Vsak otrok je narisal slovensko zastavo, na hrbtno stran lista pa samega sebe. Te risbe, rože iz papirja in zapestnice bomo poslali v Novo Gorico, kjer Nina Nemec vodi projekt Vse najboljše, Slovenija. Naše risbe in izdelke bo poslala Slovincem po svetu, mi pa bomo dobili njihove risbe in izdelke. Tudi s takimi projekti dokazujemo, da ustvarjalne dejavnosti lahko povezujejo Slovence, ki živijo v bolj in manj oddaljenih državah.

Po ustvarjalnih delavnicah smo imeli na športnem igrišču pred bližnjo šolo prikaz vožnje z monociklom in žongliranja. Učenci so se pod vodstvom Anje Bošnjak, gostje iz Ljubljane, tudi sami preskusili v vožnji z monociklom. Le pogledjte na fotografijah, kako pogumni so bili!

Barbara Hanuš

PROLJETNE RADIONICE 2014

U subotu, 12. aprila, je u prostorijama Udruženja u Banjaluci cijelo prijepodne bilo kreativno i zabavno.

Od 9.30 do 12.30 su trajale proljetne radionice. Aleksandra i Ivana su naučile djecu kako plesti narukvice, Bojana Bošnjak, gošća iz Ljubljane, je sa njima izradila cvijeće od papira, Franci im je pokazao kako od tijesta plesti pletenice. Oblikovali su i male zečeve i ptice, a svoje proizvode su naravno onda ispekli. Svako dijete je nacrtalo slovenačku zastavu, a sa druge strane lista samog sebe. Ti crteži, cvijeće od papira i narukvice ćemo poslati u Novu Goricu, gdje Nina Nemec vodi projekat Sve najbolje, Slovenija. Naše crteže i predmete će poslati Slovencima po svijetu, a mi ćemo dobiti njihove crteže i predmete. I ovakvim projektima dokazujemo da kreativne aktivnosti mogu povezati Slovence koji žive u daljim ili bližim državama.

Nakon kreativnih radionica smo imali na sportskom igralištu obližnje škole prikaz vožnje monociklom i žongliranja. Učenici su se pod vođstvom Anje Bošnjak, gošće iz Ljubljane, i sami oprobali u vožnji monociklom. Samo pogledajte na fotografijama, kako su bili hrabri!

Ana Marjanović

OBISK EVROPSKE VASI

Osnovnošolci iz Ljubljane in okolice so v petek, 9. maja, na dan Evrope na Hribarjevem nabrežju ob Ljubljani predstavljali evropske države. Pridružili so se jim tudi učenci dopolnilnega pouka slovenščine iz Banjaluke, Slatine, Prijedora in Teslića, ki so predstavljali Slovenijo.

Naši učenci so mimoidočim delili gibanico in potico, pripovedovali so jim o učenju slovenščine in o vseh dejavnostih, ki združujejo Slovence v Bosni in Hercegovini. Obiskala jih je tudi svetovalka Zavoda RS za šolstvo gospa Eva Jurman. Z velikim veseljem so hodili od stojnice do stojnice in s pomočjo kvizov spoznavali različne države, njihov jezik, značilnosti in kulinarčne dobrote.

Na domiselno pripravljenih stojnicah smo lahko videli plakate z opisom značilnosti držav, zastave, predmete, fotografije znanih osebnosti in tudi hrano. Na odru Evropske vasi so osnovnošolci mimoidočim prikazali tradicionalne ples, glasbo in dramske prizore iz različnih evropskih držav. Na spletni strani RTV Slovenija lahko vidite vse stojnice in tudi to, kaj je na naši stojnici v fotografski aparat ujela novinarka: <http://otroski.rtvlo.si/bansi/prispevek/1287>

Barbara Hanuš

POSJETA EVROPSKOM SELU

Osnovci iz Ljubljane i okoline su u petak, 9. maja, na Dan Evrope na Hribarjevom brdu uz Ljubljanicu predstavljali evropske države. Pridružili su im se i učenici dopunske nastave slovenačkog jezika iz Banjaluke, Slatine, Prijedora i Teslića, koji su predstavljali Sloveniju.

Naši učenici su posjetiocima dijelili gibanicu i štrudlu, pričali im o učenju slovenačkog jezika i o svim aktivnostima koje udružuju Slovence u Bosni i Hercegovini. Posjetila ih je i savjetnik Zavoda RS za školstvo gđa Eva Jurman. Sa velikim veseljem su išli od štanda do štanda i uz pomoć kvizova upoznivali različite države, njihov jezik, karakteristike i kulinariku.

Na domišljato pripremljenim štandovima smo mogli vidjeti plakate sa opisom karakteristika država, zastave, predmete, fotografije poznatih mjesta kao i hranu. Na podijumu Evropskog sela su osnovci posjetiocima prikazali tradicionalne plesove, muziku i dramske prizore iz različitih evropskih država. Na internet stranici RTV Slovenija možete vidjeti sve štandove kao i ono što je na našem štandu uslikala novinarka: <http://otroski.rtvlo.si/bansi/prispevek/1287>

Ana Marjanović

SPOZNAVANJE EMONE – RIMSKE LJUBLJANE

Kakšno je bilo življenje na današnjem slovenskem ozemlju v rimski dobi? Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so se pri pouku o tem učili ob reševanju mega kviza, ob obisku Ljubljane pa na sprehodu po arheoloških parkih.

Leta 2014 Ljubljana praznuje 2000 let, odkar so Rimljani tu ustanovili Emonu. O tem smo se pogovarjali

UPOZNAVANJE EMONE – RIMSKE LJUBLJANE

Kakav je bio život na današnjem slovenskom području u rimsko vrijeme? Učenici dopunske nastave slovenačkog jezika su tokom nastave učili o tome prilikom rješavanja mega kviza, a tokom posjete Ljubljani prilikom šetnje po arheološkim parkovima.

2014.godine Ljubljana slavi 2000 godina otkad su Rimljani tu osnovali Emonu. O tome smo razgovarali i sa

tudi z učenci. Pri pouku smo reševali vprašalnike o obdobju rimskega cesarstva na naših tleh. Informacije smo iskali v učbenikih in poučnih knjigah. Pravilno rešene kvize smo oddali v Mestni knjižnici Ljubljana in tako sodelovali v žrebanju za knjižne nagrade.

Koliko sledi je obdobje rimskega cesarstva pustilo na naših tleh, smo 9. maja spoznavali na sprehodu po arheoloških parkih Ljubljane. Zbrali smo se pred Mestnim muzejem in se skupaj s kustosinjo podali na zanimivo raziskovanje ostankov preteklosti. Vsak učenec je prejel delovni zvezek in na fotografijah lahko vidite, kaj vse smo si ogledali in kako zbrano so učenci izpolnjevali delovne zvezke.

Barbara Hanuš

NA RAZSTAVI STRIPOV TUDI DELA NAŠIH UČENK

Natečaj Nariši Pilov strip so v uredništvu Pila tokrat razpisali že petič, učenci dopolnilnega pouka slovenščine iz Banjaluke in Slatine pa so se ga udeležili drugič. Na natečaju so sodelovali Gabrijela Tavčar, Dijana Račić, Aleksandar Renner, David Stanišić in Đorđe Stanišić, Ana Katalina in Dorotea Katalina, Rastko Zrnić in Aleksandar Zrnić z dvema stripoma ter Elena Lunić in Mihaela Lunić z dvema stripoma. Strip Gabriele Tavčar in oba stripa Mihaele Lunić in Elene Lunić je strokovna žirija nagradila in izbrala za razstavo, ki je na ogled v knjigarni Konzorcij v Ljubljani.

Ob obisku Ljubljane smo si z učenci ogledali razstavo nagrajenih del, urednica revije PIL Jana Zirkelbach pa se je srečala z našimi učenci in vsem, ki so sodelovali na natečaju, podelila Šnofjeve majice in revije, učenkam nagrajenih del pa še družabne igre.

Barbara Hanuš

učenicima. Tokom nastave smo rešavali upitnike o periodu rimskog carstva na našem području. Informacije smo tražili u udžbenicima i poučnim knjigama. Pravilno riješene kvizove smo poslali u Gradsku biblioteku Ljubljana i tako učestvovali u izvlačenju knjižnih nagrada.

Koliko tragova je period Rimskog carstva ostavio na našem području saznali smo 9. maja tokom šetnje po arheološkim parkovima Ljubljane. Okupili smo se pred Gradskim muzejem i zajedno sa kustosom istraživali ostatke prošlosti. Svaki učenik je dobio radnu svesku i na fotografijama možete vidjeti šta smo sve posjetili i kako vrijedno su učenici ispunjavali radne sveske.

Ana Marjanović

NA IZLOŽBI STRIPOVA I RADOVI NAŠIH UČENICA

Konkurs »Nariši Pilov strip« su u uredništvu Pila raspisali već peti put, a učenici dopunske nastave slovenačkog jezika iz Banjaluke i Slatine su na konkursu učestvovali drugi put.

Na konkursu su učestvovali Gabrijela Tavčar, Dijana Račić, Aleksandar Renner, David Stanišić i Đorđe Stanišić, Ana Katalina i Dorotea Katalina, Rastko Zrnić i Aleksandar Zrnić sa dva stripa, te Elena Lunić i Mihaela Lunić sa dva stripa. Strip Gabriele Tavčar i oba stripa Mihaele Lunić i Elene Lunić je stručni žiri nagradio i izabrao za izložbu, koja se može pogledati u knjižari Konzorcij u Ljubljani.

Prilikom posjete Ljubljani smo posjetili izložbu nagrađenih radova, urednica revije PIL Jana Zirkelbach se sreća sa našim učenicima i svima, koji su učestvovali na konkursu, podijelila Šnofjeve majice i revije, a učenica nagrađenih radova i društvene igre.

Ana Marjanović

OBISK LJUBLJANE

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so bili na tri-dnevnem obisku Ljubljane.

Vrstniki z Osnovne šole Bežigrad so bili v Banjaluci pred enim letom, zdaj smo bili spet mi njihovi gostje. Učenci se že poznajo, stike imajo prek spleta in veselili so se ponovnega snidenja. Pred šolo nas niso pričakali le učenci in ravnateljica Maja Rakun Beber, ampak tudi novinarka in snemalec RTV Slovenija, ki sta posnela prispevek za oddajo Infodrom. Naš prihod v Ljubljano si lahko ogledate na: <http://www.rtvsl.si/infodrom/infoteka/0/2289>

Po kosilu v šolski jedilnici smo se srečali z urednico revije PIL Jano Zirkelbach. Vsem, ki so sodelovali v natečaju Nariši Pilov strip! je podelila nagrade. Popoldan so otroci preživeli z vrstniki, v petek, 9. maja, pa smo na Hribarjevem nabrežju sodelovali na prireditvi Evropska vas. Učenci so otrokom in odraslim, ki so se ustavili na stojnici, z veseljem pripovedovali, kako živijo Slovenci v Banjaluci, Slatini, Prijedoru in Tesliću.

Petek popoldan smo preživeli ob ogledu arheoloških parkov Ljubljane. Pred odhodom v Mestni muzej smo se posladkali s sladoledom, potem pa je sledilo spoznavanje Ljubljane pred 2000 leti, saj prav letos praznujemo pomembno obletnico nastanka Emone. Čas za spoznavanje Ljubljane, kakršna je danes, pa je bil še v petek zvečer in v soboto dopoldan. Otroci so se polni vtisov odpeljali iz Ljubljane in veselijo se že novih srečanj z vrstniki z OŠ Bežigrad.

Barbara Hanuš

POSJETA LJUBLJANI

Učenci dopunske nastave slovenačkog jezika su bili u trodnevnoj posjeti Ljubljani.

Vršnjaci iz Osnovne škole Bežigrad su bili u Banjaluci prošle godine, a sada smo mi opet bili njihovi gosti. Učenci se već poznaju, kontakt održavaju preko interneta i veselili su se ponovnom viđenju. Pred školom nas nisu čekali samo učenici i direktorica Maja Rakun Beber, već i novinarka i snimatelj RTV Slovenija, koji su snimili prilog za emisiju Infodrom. Naš dolazak u Ljubljanu možete pogledati na: <http://www.rtvsl.si/infodrom/infoteka/0/2289>

Nakon ručka u školskoj menzi sreli smo se sa urednicom revije PIL Janom Zirkelbach. Svima, koji su učestvovali u takmičenju »Nariši Pilov strip!« je podijelila nagrade. Popodne su djeca provela sa vršnjacima, a u petak, 9. maja, na Hribarjevom brdu smo učestvovali na priredbi Evropsko selo. Učenci su djeci i odraslim, koji su se zastavili na štandu, sa veseljem pričali kako žive Slovenci u Banjaluci, Slatini, Prijedoru i Tesliću.

Petak popodne smo proveli u posjeti arheološkim parkovima Ljubljane. Prije odlaska u Gradski muzej smo se zasladili sladoledom, a nakon toga je uslijedilo upoznavanje Ljubljane prije 2000 godina, jer baš ove godine slavimo značajnu godišnjicu nastanka Emone. Vrijeme za upoznavanje Ljubljane, kakva je danas, je bilo još u petak naveče i u subotu prijepodne. Djeca su puna utisaka otišla iz Ljubljane i već se vesele novim susretima sa vršnjacima iz OŠ Bežigrad.

Ana Marjanović

DAN UČENIČKIH POSTIGNUĆA

Slatina, 3. juni

U Osnovnoj školi "Holandija" u Slatini kod Banja-luke, u utorak 3. juna 2014. godine, održana je već tradicionalna manifestacija "Dan učenika postignuća". Na taj dan učenici zajedno sa nastavnicima, trude se da svojim kolegama, roditeljima i mještanima, pokažu bar dio znanja i vještina koji su tokom školske godine stekli. Ovog puta je manifestacija bila po nečemu ipak posebna, jer je možda po prvi put u dugoj istoriji škole, na zvaničnoj priredbi izveden dio programa i na slovenačkom jeziku. Naime, članovi Udruženja Slovenaca RS "Triglav", koji pohađaju dopunsku nastavu slovenačkog jezika u Slatini: Dijana Račić, Mihaela Lunić, Katarina Jekić, Elena Lunić i Aleksandar Renner odigrali su lutkarsku predstavu "Petelinček in čudežni mlinček", koja je pobrala veliki aplauz svih prisutnih.

Mladen Lunić

ZAKLJUČEK ŠOLSKEGA LETA ZA OTROKE

Šolsko leto se je izteklo. V sredo, 18. junija, smo podelili potrdila za obiskovanje pouka in priznanja Bralne značke Slovenije. Obiskali sta nas slovenska pisateljica Aksinja Kermauner in direktorica Knjižnice Antona Tomaža Linhartar Božena Kolman Finžgar. Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so že pri pouku spoznali knjige, ki jih je napisala Aksinja Kermauner, izdelali so tudi lepe plakate. Pisateljica se strokovno posveča delu s slepimi in slabovidnimi in o tem predava na Pedagoški fakulteti v Kopru. Svojo literarno pot je začela leta 1977 s pesniško zbirko Ples pravljic. Od takrat je izšlo enaindvajset del za otroke, mladino in odrasle. Pokazala nam je prvi slovenski tipni slikanici Snežna roža in Žiga špaget gre v širni svet. Otroci ob njenih delih lahko spoznavajo svet vrstnikov s posebnimi potrebami in tudi naši učenci so imeli priložnost preskusiti, kako berejo in kaj vse se učijo tisti, ki imajo okvare vida.

Z Aksinjo Kermauner je prišel tudi Žiga špaget, ki je pomagal podeljevati potrdila in pohvale. Miza je bila polna knjižnih nagrad. Učenci, ki so pridno brali, so si prislužili priznanja in knjige Bralne značke Slovenije, založba Miš pa je s knjigami obdarila učence, ki so sodelovali na literarnem natečaju Ko odrastem, bom srečna. Božena Kolman Finžgar je podelila knjige in čokolade učencem, ki so sodelovali v projektu Knjižnica – veselje zakladov. Kdor vse leto pri pouku ni manjkal niti enkrat, je prejel zgoščenko s pravljicami. Učencem, ki imajo junija rojstni dan, smo zapeli pesem Vse najboljše za te, potem pa so ob bogato obloženi mizi otroci in njihovi starši še poklepetali z gostjama in si ogledali knjige in pripomočke, ki jih je predstavila Aksinja Kermauner.

Barbara Hanuš

KRAJ ŠKOLSKE GODINE ZA DJECU

Školska godina je završila. U srijedu, 18. juna, podijelili smo potvrde za pohađanje nastave i priznanja Bralne značke Slovenije. Posjetili su nas slovenački pisac Aksinja Kermauner i direktorica Biblioteke Antona Tomaža Linhart Radvljica Božena Kolman Finžgar. Učenici dopunske nastave slovenačkog jezika su već na nastavi upoznali knjige, koje je napisala Aksinja Kermauner, a izradili su i lijepe plakate. Pisac se stručno posvetila radu sa slijepima i slabovidima i o tome predaje na Pedagoškom fakultetu u Kopru. Svoj literarni put započela je 1977. godine pjesničkom zbirkom Ples bajki. Od tada je izašlo dvadesetjedno djelo za djecu, omladinu i odrasle. Pokazala nam je prvu slovenačku tipkovnu slikovnicu Snežna roža i Žiga špaget gre u širni svet. Djeca u njenim djelima mogu upoznati svijet vršnjaka sa posebnim potrebama a i naši učenici su imali mogućnost iskusiti kako čitaju i šta sve uče oni koji imaju problema sa vidom.

Sa Aksinjom Kermauner je došao i Žiga špaget, koji je pomagao podijeliti potvrde i pohvale. Sto je bio pun knjižnih nagrada. Učenici, koji su vrijedno čitali su dobili priznanja i knjige Bralne značke Slovenije, a izdavačka kuća Miš je knjigama nagradila učenike, koji su učestvovali na literarnom konkursu Kada odrastem, biću srećna. Božena Kolman Finžgar je podijelila knjige i čokolade učenicima, koji su učestvovali u projektu Biblioteka – vasiona blaga. Svi koji nisu tokom godine imali izostanaka dobili su CD sa bajkama. Učenicima, koji u junu imaju rođendan, zapjevali smo pjesmu Sve najbolje tebi, a nakon toga su uz bogatu trpezu djeca i njihovi roditelji još popričali sa gošćama i pogledali knjige i pomagala koja je predstavila Aksinja Kermauner.

Ana Marjanović

ZAKLJUČEK ŠKOLSKOG LETA ZA ODRASLE

V četrtak, 19. juna, so srednješolci in odrasli udeleženci dopolnilnega pouka slovenščine prejeli potrdila za obiskovanje pouka in priznanja Bralne značke Slovenije.

Tako kot na zaključnem večeru za otroke sta bili tudi na večeru za odrasle naši gostji slovenska pisateljica Aksinja Kermauner in direktorica Knjižnice Antona Tomaža Linhart Radvljica Božena Kolman Finžgar. Aksinja Kermauner nam je predstavila svoje delo, Božena Kolman Finžgar pa je podelila nagrade ob zaključku projekta Knjižnica – veselje zakladov. Vsi so z zanimanjem prisluhnili avtorici, ki piše za otroke, mladino in odrasle.

KRAJ ŠKOLSKE GODINE ZA ODRASLE

U četvrtak, 19. juna, srednjoškolci i odrasli polaznici dopunske nastave slovenačkog jezika su primili potvrde za pohađanje nastave i priznanja Bralne značke Slovenije.

Kao na obilježavanju kraja nastave za djecu, i za odrasle su gosti bili slovenački pisac Aksinja Kermauner i direktorica Biblioteke Antona Tomaža Linhart Radvljica Božena Kolman Finžgar. Aksinja Kermauner nam je predstavila svoj rad, a Božena Kolman Finžgar je podijelila nagrade povodom kraja projekta „Biblioteka – vasiona blaga“. Svi su sa zanimanjem slušali avtoricu, koja piše za djecu, omladinu i odrasle.

Odrasli so kljub svojim obveznostim redno obiskovali pouk, ena izmed učenk, Dragana Jerinić, ni manjkala niti enkrat. Učiteljica Barbara Hanuš se je vsem udeležencem pouka zahvalila za prizadevno delo, Marija Petković pa se je v imenu Društva Slovencev Triglav zahvalila učiteljici in tudi gostjama. Večer smo zaključili s klepetom ob sendvičih in pijači pa tudi ob gibanici, ki nas je spomnila na prijetno druženje na ekskurziji.

Ob zaključku školskega leta je izšel bilten *To smo mi*. Na kar dvainpetdesetih stranah je opisano, kaj vse se je v tem školskem letu dogajalo. Vidimo, da je bilo leto polno zanimivih dogodkov. Zdaj se veselimo počitnic, jeseni pa bomo spet sedli v šolske klopi.

Barbara Hanuš

Odrasli su uprkos svojim obavezama redovno pohađali nastavu, a jedna od učenica, Dragana Jerinić, nije imala nijedan izostanak. Učiteljica Barbara Hanuš se svim polaznicima nastave zahvalila za vrijedan rad, a Marija Petković se u ime Udruženja Slovenaca Triglav zahvalila učiteljici i gošćama. Veče smo okončali razgovorom uz sendviče i piće, a i uz gibanicu, koja nas je podsjetila na prijatno druženje na ekskurziji.

Povodom kraja školske godine izašao je bilten *To smo mi*. Na oko pedesetdvije strane je opisano, šta se sve događalo u ovoj školskoj godini. Vidimo, da je godina bila puna zanimljivih događaja. Sada se veselimo raspustu, a na jesen ćemo se ponovo vratiti u školske klupe.

Ana Marjanović

IV KAMP DJECE SLOVENAČKOG PORIJEKLA IZ BIH, BORAČKO JEZERO UČIMO SE SLOVENŠČINO

19. - 22.juni 2014.

U organizaciji Saveza slovenačkih društava "Evropa sad" održan je IV Kamp djece slovenačkog porijekla na Boračkom jezeru. Nosilac projekta je bilo Slovenačko društvo Cankar, uz pomoć Saveza izviđača Općine Zenica.

Na kampu je učestvovalo 24 djece iz Udruženja Slovenaca „Triglav“ Banja Luka, SD Cankar Sarajevo, Udruženja građana slovenačkog porijekla Tuzla i Udruženja Jožef Špringer Kakanj. Ciljevi kampovanja su bili predstavljanje Slovenije, nekih slovenačkih običaja, te njenih kulturnih i prirodnih znamenitosti, podizanje svijesti među mladima o značaju čuvanja i njegovanja sopstvene kulture, jezika i identiteta, te motivisanje mladih iz slovenačkih udruženja u BiH i gostujućih udruženja na aktivnije djelovanje unutar svojih udruženja kao i Saveza „Evropa zdaj“

U toku trajanja kampa, djeca su imala program koji se sastojao od raznih radionica, Barbara Pribožić Leka (Slovenačka tradicionalna jela), Ana Pulko, učiteljica slovenačkog jezika iz Sarajeva (Pišemo kreativno), rada sa instruktorima, sportskih aktivnosti, ali se našlo vremena i za odmor, kupanje i druženje.

UČENCI DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENŠČINE NA TABORU V ČŠOD TRILOBIT

Svetovni slovenski kongres je pripravil že 18. poletni tabor – tokrat v ČŠOD Trilobit v bližini Jesenic.

Tabor poteka od 26. julija do 2. avgusta, vodi ga Luka Klopčič. Otroci se dopoldan učijo slovenščino, popoldan pa spoznavajo okolico, slovensko kulturo in običaje. Čas je tudi za športne ter ustvarjalne dejavnosti in za druženje. Na taboru je devet učencev dopolnilnega pouka slovenščine iz Banjaluke in Slatine in prav vsi so se na uvodnem preizkusu znanja uvrstili v skupino izpopolnjevalcev. Čestitamo!

Barbara Hanuš

UČENICI DOPUNSKE NASTAVE NA KAMPU U ČŠOD TRILOBIT

Svjetski slovenački kongres je pripravljal več 18. Ljetni kamp – ovaj put u ČŠOD Trilobit u blizini Jesenica.

Kamp se održava od 26. jula do 2. avgusta, a vodi ga Luka Klopčič. Djeca prijepodne uče slovenački jezik, a popodne upoznaju okolinu, slovenačku kulturu i običaje. Vrijeme je i za sportske te kreativne aktivnosti i za druženje. Na kampu je devet učenika dopunske nastave slovenačkog jezika iz Banjaluke i Slatine i baš svi su na uvodnom testiranju ušli u naprednu grupu. Čestitamo!

Ana Marjanović

UČENCI DOPOLNILNEGA POUKA NA POLETNI ŠOLI SLOVENŠČINE V TOLMINU

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine se poleti udeležujejo tabora, ki ga je pripravil Svetovni slovenski kongres, poletnega tečaja slovenskega jezika v Kopru in poletne šole slovenščine v Tolminu. Poletna šola v Tolminu poteka od 27. julija do 9. avgusta, organizira jo Zavod za šolstvo Republike Slovenije, vodi jo Eva Jurman. Med mladimi iz različnih evropskih in neevropskih držav so tudi štirje učenci in ena učenka iz Banjaluke. Učenci so že našli nove prijatelje in prijetne počitniške dni preživljajo ob učenju slovenščine in številnih zanimivih dejavnostih.

Barbara Hanuš

UČENICI DOPUNSKE NASTAVE NA LJETNOJ ŠKOLI SLOVENAČKOG JEZIKA

Učenci dopunske nastave slovenačkog jezika tokom ljeta učestvuju na kampu koji je pripremio Svjetski slovenački kongres, ljetnom kursu slovenačkog jezika u Kopru i ljetnoj školi slovenačkog jezika u Tolminu.

Ljetna škola u Tolminu traje od 27. jula do 9. avgusta, organizuje je Zavod za školstvo Republike Slovenije, a vodi je Eva Jurman. Među mladima iz različitih evropskih i neevropskih država su i četiri učenika i jedna učenica iz Banjaluke. Učenci su već našli nove prijatelje i prijatne dane raspusta provode uz učenje slovenačkog jezika i brojne zanimljive aktivnosti.

Ana Marjanović

EVROPSKI DAN JEZIKOV

Tudi letos so se učenci dopolnilnega pouka slovenščine ob evropskem dnevu jezikov predstavili v Narodni knjižnici v Banjaluki. Sodelovali so s stojnico, ki je pritegnila veliko pozornosti. Učenci iz različnih šol so si izbrali lepe misli, zapisane v slovenščini. So jih razumeli? Ne, prosili so nas, da jih prevedemo. Z zanimanjem so okušali potico in povedali smo jim, da je to tradicionalna slovenska slaščica.

Slovenska beseda pa se ob evropskem dnevu jezikov ni slišala le v Narodni knjižnici, ampak tudi na šolah, ki jih obiskujejo naši učenci. Aleksandar in Rastko Zrnić sta se s pesmijo Nataše Konc Lorenzutti „Sklanjanje“ predstavila v OŠ Ivo Andrić, Katarina Marinković pa je v slovenščini povedala nekaj o sebi na OŠ Borislav Stanković.

Barbara Hanuš

EVROPSKI DAN JEZIKA 2014

I ove godine su se učenici dopunske nastave slovenačkog jezika predstavili povodom Evropskog dana jezika u Narodnoj biblioteci u Banjaluci.

Učestvovali su sa štandom koji je privukao dosta pažnje. Učenci iz različitih škola su izabrali lijepe misli, napisane na slovenačkom jeziku. Jesu li ih razumjeli? Ne, molili su nas da ih prevedemo. Sa zanimanjem su probali štrudlu i rekli smo im da je to tradicionalna slovenačka poslastica.

Slovenačka riječ se povodom Evropskog dana jezika nije čula samo u Narodnoj biblioteci, već i u školama koje pohađaju naši učenici. Aleksandar i Rastko Zrnić su se pjesmom Nataše Konc Lorenzutti „Sklanjanje“ predstavili u OŠ „Ivo Andrić“, a Katarina Marinković je na slovenačkom rekla nešto o sebi u OŠ „Borisav Stanković“.

Ana Marjanović

POLETAVCI - POLETNI BRALCI

Poletavci so otroci, ki med počitnicami pridno berejo. Lani smo se prvič priključili tej akciji, ki jo vodi Mestna knjižnica Ljubljana, priznanja in majice si je prislužilo šest učencev dopolnilnega pouka slovenščine.

Veseli smo, da jih je bilo letos že deset. V času poletnih počitnic so pridno brali in izpolnjevali svoje bralne sezname Gabrijela Tavčar iz Slatine, Una Bajić, Aleksandra Špehar, Aleksandar Zrnić ter Rastko Zrnić iz Banjaluke, Jelena Župančič in Tanja Savić iz Teslića ter Ivana Šurlan, Emilija Šurlan in Zorana Šurlan iz Novega Grada. Priznanja in nagrade smo jim podelili na srečanju učencev dopolnilnega pouka slovenščine v Klašnicah pri Banjaluki.

Čestitamo mladim bralcem, želimo pa si, da bi jih bilo naslednje poletje še več.

SREČANJE UČENCEV DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENŠČINE

V Klašnicah pri Banjaluki je bilo 11. in 12. oktobra 15. srečanje učencev dopolnilnega pouka slovenščine.

Srečanja prireja Zveza slovenskih društev Evropa zdaj, letošnjega je organiziralo Društvo Slovencev Triglav Banjaluka. Otroci in mladostniki, ki se v Bosni in Hercegovini učijo slovenščino, se vedno radi srečujejo. Učencem iz Banjaluke in Slatine so se pridružili učenci iz Prijedora, Teslića, Tuzle, Sarajeva, Kaknja in Zenice, prišli so tudi gostje z Osnovne šole Bežigrad iz Ljubljane.

V soboto popoldan so učenci ustvarjali v literarni, glasbeni, dramski, pravljичni in likovni delavnici. Vprašali

smo se, kaj se dogaja v čarobnem mestu, in vsaka skupina otrok in mladostnikov je ponudila svoj odgovor. Učenci v literarni delavnici so zapisali, katero mesto je za njih čarobno. Njihova mentorica je bila Slavica Pavlović.

Pod vodstvom Ingrid Djukanović so učenci v čarobnem mestu iskali najlepšo besedo. Ana Pulko je svoji skupini predstavila ljudske pravljice iz knjige Babica pripoveduje. Maja Rakun je otroke vodila v likovni delavnici, nastala je zanimiva upodobitev čarobnega mesta. V čarobnem mestu se sliši tudi pesem. Glasbeno delavnico je vodila Senada Begović.

Je tudi Ljubljana čarobno mesto? Barbara Hanuš si je na Osnovni šoli Kašelj sposodila znamenite ljubljanske zgradbe, ki so jih šolarji izdelali pod vodstvom Nine Kononenko. Na odru hotela so oživel Ljubljanski grad,

Frančiškanska cerkev ter stavbe slovenskega parlamenta, Slovenske filharmonije in Nebotičnika.

V čarobnem mestu pa ne smemo ostati lačni. Za večerjo so poskrbeli udeleženci kuharske delavnice. Kuhali so pod vodstvom Barbare Pribožić Leka. Kar 130 lačnih ust so morali nahraniti in uspelo jim je. Spekli so domač kruh, pripravili so namaz liptaver in sir, skuhalo se bučno juho, bograč, kranjsko klobaso, kislo zelje in krompirjevo solato. Tudi na sladico niso pozabili, spekli so prleško gibanico. Otroci so nam pred večerjo povedali nekaj o slovenski kuhinji, spoznali smo pomen jedi, ki smo jih vsi z navdušenjem okušali.

Mladi kuharji so se predstavili že v soboto zvečer, predstavitev dela drugih delavnic pa je bila v nedeljo do-

poldan. V hotelu Beli dvor sta se slišali slovenska pesem in beseda. Vsi smo se strinjali, da je najpomembnejše, da so bili otroci aktivni, da so se družili in ustvarjali. Mnogi so si pred vrnitvijo domov vzeli čas še za ogled Banjaluke. Veseli smo, da so bili z nami Tatjana Jurković z Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, Eva Jurman z Zavoda za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije ter Janja Žitnik Serafin in Marjanca Ajša Vižintin z Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije pri ZRC SAZU. Udeležence je pozdravil tudi konzul konzularne pisarne RS v Banjaluki Branko Zupanc.

Barbara Hanuš

SUSRETI UČENIKA DOPUNSKE NASTAVE SLOVENAČKOG JEZIKA

U Klašnicama kod Banjaluke su 11. i 12. oktobra 2014. godine održani 15. susreti učenika dopunske nastave slovenačkog jezika.

Susrete priprema Savez slovenačkih društava Evropa sad, a ovogodišnje susrete je organizovalo Udruženje Slovenaca „Triglav“ Banjaluka. Djeca i omladinci, koji u Bosni i Hercegovini uče slovenački jezik, uvijek se rado susreću. Učenicima iz Banjaluke i Slatine su se pridružili učenici iz Prijedora, Teslića, Tuzle, Sarajeva, Kaknja i Zenice, a došli su i gosti iz Osnovne škole Bežigrad iz Ljubljane.

U subotu popodne su učenici učestvovali u literarnoj, muzičkoj, dramskoj, bajkovitoj i likovnoj radionici. Pitali smo se šta se događa u čarobnom mjestu, a svaka grupa djece i omladinaca je ponudila svoj odgovor. Učenicima u literarnoj radionici su zapisali, koje mjesto je za njih čarobno. Njihova mentorica je bila Slavica Pavlović.

Pod vodstvom Ingrid Djukanović su učenici u čarobnom mjestu tražili najljepšu riječ. Ana Pulko je svojoj grupi predstavila narodne bajke iz knjige „Baka priča priču“. Maja Rakun je djecu vodila u likovnoj radionici, pa je nastao zanimljiv prikaz čarobnog mjesta. U čarobnom mjestu se čuje i pjesma. Muzičku radionicu je vodila Senada Begović.

Da li je i Ljubljana čarobno mjesto? Barbara Hanuš je u Osnovnoj školi Kašelj posudila znamenite ljubljanske zgrade, koje su školarci izradili pod vodstvom Nine Kononenko. Na pozornici hotela su oživjeli Ljubljanska tvrđava, Franciskanska crkva te stepenice slovenačkog parlamenta, Slovenačke filharmonije i Nebotičnika.

U čarobnom mjestu ne smijemo ostati gladni. Za večeru su se pobrinuli učesnici kuharske radionice. Kuhali su pod vođstvom Barbare Pribožić Leka. 130 gladnih usta su morali nahraniti i u tome su uspjeli. Ispekli su domaći hljeb, pripremili su namaz liptaver i sir, skuhali su supu od bundeve, gulaš, kranjsku kobasicu, kiseli kupus i krompir-salatu. Ni poslasticu nisu zaboravili, ispekli su prlešku gibanicu. Djeca su nam prije večere rekli nešto o slovenačkoj kuhinji, a upoznali smo važnost jela, koje smo svi oduševljeno probali.

Mladi kuhari su se i predstavili u subotu naveče, a predstavljanje rada drugih radionica je bilo u nedelju prijepodne. U hotelu Bijeli dvor su se čule slovenačka pjesma i riječ. Svi smo se složili da je najvažnije da su djeca bila aktivna, da su se družili i stvarali. Mnogi su prije povratka kući iskoristili vrijeme i za obilazak Banjaluke.

Veseli smo, da su sa nama bile Tatjana Jurković iz Ministarstva za školstvo i sport Republike Slovenije, Eva Jurman iz Zavoda za obrazovanje, nauku i sport Republike

Slovenije te Janja Žitnik Serafin i Marijanca Ajša Vižintin iz Instituta za slovenačko iseljništvo i migracije pri ZRC SAZU. Učesnike je pozdravio i konzul Konzularne kancelarije RS u Banjaluci Branko Zupanc.

Ana Marjanović

KVIZ MALE SIVE CELICE

V soboto, 18. oktobra, je bil v Klašnicah pri Banjaluki kviz, ki ga je pripravil Darko Hederih, avtor priljubljene oddaje Male sive celice. Z avtorjem je prišel tudi voditelj oddaje Pavle Ravnohrib.

Po pozdravu konzula konzularne pisarne RS v Banjaluki Branka Zupanca so učenci že nestrpno čakali na žreb ekip in na prva vprašanja. Mnogi so se kviza v Banjaluki udeležili tudi lani, ko so odgovarjali na vprašanja o živalih. Tema letošnjega kviza je bila šport.

Sodelovali so učenci dopolnilnega pouka slovenščine iz Banjaluke, Slatine, Teslića, Prijedora, Sarajeva, Kaknja, Novega Sada in Niša. Vemo, da je šport med mladimi zelo priljubljen, a za uspešno sodelovanje na kvizu ni dovolj poznavanje športov in športnih pripomočkov. Učenci so morali pokazati dobro znanje slovenščine. Če ne bi razumeli vprašanj, seveda ne bi znali odgovoriti. A so našli odgovore prav na vsa vprašanja. Najboljša je bila ekipa, ki so jo sestavljali Andrej Drinić iz Banjaluke ter Jelena in Dominik Župančić iz Teslića. Vsi sodelujoči so prejeli priznanja in knjižne nagrade. Zahvaljujemo se Javni agenciji za knjigo Republike Slovenije, ki nam je podarila knjige Vinka Möderndorferja Kot v filmu.

Barbara Hanuš

XV. MARTINOVANJE V BANJA LUKI

V salonu Valentin v Banjaluci so 23. novembra 2014 banjaluški Slovenci obeležili jubilejno XV. martinovanje. Kot vedno se je tudi tokrat zbralo okoli tristo gostov, ne samo Slovencev, temveč tudi pripadnikov ostalih narodnosti, ki že vrsto let skupaj z nami proslavljajo ta vesel star narodni praznik, krst mošta v vino. Tokrat so bili z nami tudi ministrica Urada Vlade Republike Slovenije Tina Komel, gospod Sandi Bonaca, veleposlanik Republike Slovenije v BiH Iztok Grmek, vodja konzularne pisarne v Banjaluci Branko Zupanc, predstavnici iz Slovenske izseljenske matice, Vesna Vukšnič Zmaić in Pižent Suhadolc, župan mesta Banjaluke Slobodan Gavranović, minister znanosti in tehnologije Republike Srbije Jasmin Komić, gospa Branka Bukovec iz Društva za razvijanje prostovoljnega dela iz Novega mesta, predstavnice knjižnice Antona Tomaža Linhartar iz Radovljice, naši zvesti sponzorji, član slovenskega društva Slovencev iz Tuzle in mnogi sonarodnjaki. Gledališki igralec Jaka Birkelbach iz Črnomlja je v podobi sv. Martina na duhovit način opravil obred krsta.

Člani našega Društva so pripravili kratek kulturni program, v katerem so sodelovali MePZ Davorin Jenko z instrumentalno skupino in naša mlada skupina folkloristov. Nagovore so imeli visoki predstavniki iz Slovenije in Banjaluke. Celoten program je sproščeno vodil Tomaž Simetinger.

Martinovanje vedno veselo, letos še s posebno razpoloženimi gosti, ki so se ob dobrih jedeh, vinu in odlični glasbi ansabla Efekt iz Novega mesta zabavali kasno v noč.

Nataša Kajmaković

15. MARTINOVANJE U BANJALUCI

U salonu Valentin u Banjaluci su 23. novembra 2013.godine banjalučki Slovenci obilježili jubilarno 15. Martinovanje.

Kao i uvijek, i ovaj put se okupilo oko tristo gostiju, i to ne samo Slovenaca već i pripadnika ostalih naroda, koji već dugo godina zajedno sa nama proslavljaju taj veseli stari narodni praznik, krštenje mošta u vino.

Ovaj put su sa nama bili i ministrica Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu Tina Komel, gospodin Sandi Bonaca, ambasador Republike Slovenije u BiH Iztok Grmek, šef Konzularne kancelarije u Banjaluci Branko Zupanc, predstavnici Slovenačke iseljeničke matice, Vesna Vukšinić-Zmaić i Pižent Suhadolc, gradonačelnik Banjaluke Slobodan Gavranović, ministar nauke i tehnologije Republike Srbije Jasmin Komić, sekretar Društva za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto Branka Bukovec, predstavnice Biblioteke Antona Tomaža Linhartar iz Radovljice, naši vjerni sponzori, članovi slovenačkog udruženja iz Tuzle i Beograda i mnogi sunarodnici. Pozorišni glumac Jaka Birkelbach iz Črnomlja je u ulozi sv. Martina na duhovit način izvršio obred krštenja, zajedno sa svima prisutnima.

Članovi našeg Udruženja su pripremili kratak kulturni program u kojem su učestvovali mješoviti hor „Davorin Jenko“ i naša mlada grupa folklorista. Prisutnima su prigodne riječi uputili visoki predstavnici iz Slovenije i Banjaluke. Cijeli program je opušteno vodio Tomaž Simetinger.

Martinovanje je kao i uvijek bilo veselo, ove godine uz posebno razpoložene goste, koji su se uz dobro jelo, vino i odličnu muziku ansambla Efekt iz Novog mesta zabavljali do kasno u noć.

Ana Marjanović

RAZSTAVA KERAMIČNIH IZDELKOV - BANJA LUKA

V soboto, 23. novembra 2013, smo skupaj s Slovensko izseljensko matico postavili razstavo keramičnih izdelkov, ki so jih na dvodnevni delavnici naredile članice Društva Slovencev iz Banjaluke in Društva Slovencev Sava iz Beograda.

Izdelki keramične delavnice so bili do 20. novembra 2013 razstavljeni tudi v kiparski delavnici Slovenskega etnografskega muzeja.

Tokratna razstava keramičnih izdelkov je bila del prireditve ob martinovanju, ki ga naše Društvo prireja vsako leto. Glavna tajnica iz Slovenske izseljenske matice Vesna Vukšinič Zmaić je ob tej priložnosti, ki je močno povezana z narodnimi običaji in rokodelstvom, govorila o uspešnem delu naših »umetnic«, o zanimanju in nadaljevanju delavnic tudi v prihodnosti bodisi v Ljubljani ali v Banjaluki.

Nataša Kajmaković

IZLOŽBA KERAMIČKIH PREDMETA - BANJA LUKA

U subotu 23. 11. 2013.godine smo zajedno sa Slovenačkom iseljeničkom maticom postavili izložbu keramičkih predmeta, koje su na dvodnevnoj radionici napravile članice Udruženja „Triglav“ Banja Luka i Udruženja Slovenaca „Sava“ iz Beograda.

Predmeti keramičke radionice su do 20. 11. 2013. godine bili izloženi i u Kiparskoj radionici Slovenačkog etnografskog muzeja.

Ova izložba keramičkih predmeta je bila dio proslave Martinovanja koje naše udruženje organizuje svake godine. Glavni sekretar Slovenačke iseljeničke matice Vesna Vukšinič Zmaić je ovom prilikom, koja je u velikoj mjeri povezana sa narodnim običajima i narodnim rukotvorinama, govorila o uspješnom radu naših »umjetnica«, o zanimanju i nastavku ove vrste umjetnosti u budućnosti, bilo u Ljubljani ili u Banjaluci.

Ana Marjanović

NEBESA POD TRIGLAVOM

Prešernovi dnevi

Slovenska izseljenska matica in Društvo Slovencev Triglav iz Banjaluke sta organizirala dvodnevni kulturni program v počastitev 8. februarja, slovenskega kulturnega praznika. Program se je odvijal v četrtek, 6. februarja, v Klubu nacionalnih manjšin v Banjaluci in v petek, 7. februarja, v Mestnem gledališču Jazavac.

V četrtek so se glasbenik in kantavtor Lado Jakša, gledališka igralka Nina Ivanič in gledališki igralec Jernej Kuntner predstavili z multivizijsko predstavo Nebesa pod Triglavom. To je bil glasbeni in recitatorski dogodek, spremljan s fotografsko projekcijo. Za glasbo in fotografijo je poskrbel Lado Jakša, medtem ko sta Jernej Kuntner in Nina Ivanič odlično in doživeto recitala pesmi slovenskih pesnikov od Vodnika do Kocbeka. Glasba, ki je avtorsko delo Lada Jakše, je v živo izvajana na klaviaturah, v določenih sekvencah pa jo je Jakša dopolnil z glasbenimi vložki na saksofonu in klarinetu. Z glasbo, recitacijo in fotografsko projekcijo slovenske dežele je avtorju uspelo pokazati obiskovalcem posebnost multivizijske predstavitve. Posebno mladi udeleženci dopolnilnega pouka slovenskega jezika so z velikim zanimanjem spremljali program.

Projekt Nebesa pod Triglavom predstavlja sočasno koncertno izvajanje avtorske jazzovske in ambientalne glasbe ob projicirani "likovni partituri", sodobno oblikovani fotomultiviziji, ki prikazuje magijo slovenske krajine in ponuja dvojno estetsko doživetje inventivne zvočne avanture ter umetniške fotografije.

Nataša Kajmaković

NEBESA POD TRIGLAVOM

Prešernovi dani

Udruženje Slovenačka iseljenička matica i Udruženje Slovenaca Triglav iz Banjaluke su organizovali dvodnevni kulturni program povodom 8. februara, slovenačkog kulturnog praznika. Program se održao u četvrtak, 6. 2. 2014.godine, u Klubu nacionalnih manjina u Banjaluci i u petak, 7. 2. 2014.godine, u Gradskom pozorištu Jazavac.

U četvrtak, 6. 2. 2014.godine, muzičar i kantautor Lado Jakša, pozorišna glumica Nina Ivanič i pozorišni glumac Jernej Kuntner su se predstavili multivizijskom predstavom »Nebesa pod Triglavom«. To je muzički i recitatorski događaj, koji prati fotografska projekcija. Za muziku i fotografiju se pobrinuo Lado Jakša, tokom čega su Jernej Kuntner i Nina Ivanič odlično recitovali pjesme slovenačkih pjesnika od Vodnika do Kocbeka. Muzika, koja je autorski rad Lada Jakše, je uživo izvođena na klavijaturama, a u određenim sekvencama bi je Jakša dopunio muzičkim izvođenjem na saksofonu i klarinetu. Tokom slušanja muzike i recitacija slušalac se uvodi u projekciju fotografija slovenačke zemlje, koja se tematikom i motivima dopunjuje sa muzikom. Mladi polaznici dopunske nastave slovenačkog jezika su sa velikim zanimanjem pratili program i upijali recitacije. Program, koji je trajao 35 minuta nije nikoga ostavio ravnodušnim.

Projekt Lada Jakše »NEBESA POD TRIGLAVOM« predstavlja istovremeno koncertno izvođenje autorske džezovske i ambijentalne muzike uz projektovanu »likovnu partituru«, moderno oblikovanu fotomultiviziju, koja prikazuje magiju slovenačke krajine i nudi dvojni estetski doživljaj inventivne zvučne avanture te umjetničke fotografije.

Ana Marjanović

SLIKARSKA RAZSTAVA ŠTUDIJSKIH RISB LUKE REPA

7. februar, Prešernovi dnevi

V petek, dan pred kulturnim praznikom, se je s študijskimi slikami aktov v predverju Mestnega gledališča Jazavac predstavil dvanajstletni slikarsko nadarjeni Luka Rep.

Uvodno predstavitev njegovih del je zapisal Lukin mentor Zmago Modic: "Luka v risbi išče poleg študija prostora, anatomije, perspektive, mnogih prostorskih ključev in specifične tehnike risanja tudi svoj poseben izraz, saj ga človeška figura postavljena v celoti zanima ..."

Da pa bi celovitost razstave dosegla popolnost, je glasbenik in umetniški fotograf Lado Jakša izmed dvanajstih risb izbral tri. Zanje je priredil melodično spremljavo klarineta in saksofona, ki se je vtopila v razpoloženje risanih podob. Obiskovalci so bili nad glasbenim solom za izbrane risbe prijetno presenečeni.

Ob gledanju Lukinih risb je težko verjeti, da jih riše tako mlad avtor, saj so skice resnično odlične in dajejo videz izkušenega slikanja. Lukin talent je pravočasno prepoznala njegova družina in ga usmerila v zasebno likovno šolo. Razstava v Banjaluci je prva samostojna razstava mladega umetnika. Prepričani smo, da se mu bo za vedno vtisnila v spomin.

SLIKARSKA IZLOŽBA ŠTUDIJSKIH SLIKA LUKE REPA

7. februar 2014.godine, Prešernovi dani, Gradsko pozorište Jazavac

U petak, dan prije kulturnog praznika, študijskim slikama aktova se u predvorju Gradskog pozorište Jazavac predstavio dvanaestogodišnji slikarski nadaren Luka Rep.

Uvodno predstavljanje njegovih djela je zapisao Zmago Modic, njegov mentor, a čitao je Jernej Kuntner. Lado Jakša je za tri izbrane slike na klarinetu i saksofonu komponovao muziku, koja se po njegovom mišljenju slaže sa raspoloženjem na slici. I zaista je tako. Posjetioци su bili prijatno iznenađeni muzičkim solom izabrane slike. Gledajući slike teško su mogli vjerovati da je to djelo tako mladog autora, jer su skice zaista odlične i prema laičkom mišljenju, a vjerujemo i po stručnom, zahtijevaju godine i godine slikarskog iskustva. Činjenica je, da je u ovom slučaju to zbog talenta Luke, kojeg je pravovremeno prepoznala njegova porodica i prošle godine ga usmjerila u posebnu likovnu školu. Izložba u Banjaluci je prva samostalna izložba mladog Luke Repa i sigurni smo, da će mu zauvijek ostati u sjećanju. Kao što je i sam rekao na otvorenju, nada se da će se nekad vratiti u prelijepi grad Banjaluku.

Ana Marjanović

DRAMSKO – LUTKOVNA PREDSTAVA TINČEK PETELINČEK

7. februar 2014, Prešernovi dnevi

Več kot dvesto let stara gledališko –lutkovna predstava Tinček Petelinček je bila uprizorjena v prijetni akustični dvorani gledališča Jazavac. Številnemu občinstvu sta dramska igralca Nina Ivanič in Jernej Kuntner z igro lutk odigrala to prikupno predstavo. Nastopajoče lutke so avtohtone in preproste slovenske lutke, ki se imenujejo lileki. Osrednjo zgodbo bi lahko postavili v

današnji čas. Govori o razlikah v družbi, te pa lahko pre-maga le ljubezen. Govori tudi o tem, da se poštenost in dobrot izplačata, četudi čez leta ali desetletja. Predsta-va je namenjena tako otrokom kot odraslim. Gledalci so bili nad odlično igralsko in interpretacijo, vsebino in sporo-čilom predstave navdušeni.

Zaključek prireditve dvodnevne kulture programa so člani društva Triglav proslavili skupaj z ume-tniki, s konzulom konzularne pisarne veleposlaništva

Republike Slovenije v Banjaluci Brankom Zupancem, ki je oba dneva prisostvoval na kulturnih prireditvah, in s predstavniki iz Slovenske izseljenske matice. Člani dru-štva Triglav iz Banjaluke so bili zadovoljni z letošnjim kul-turnim programom. Prav tako so bili zadovoljni tudi vsi, ki so bili prisotni na prireditvah, kjer so resnično lahko začutili kulturni in umetniški utrip Slovenije.

Nataša Kajmaković

DRAMSKO – LUTKARSKA PREDSTAVA TINČEK PETELINČEK

7. februar 2014, Prešernovi dani

Pozorišno–lutkarska predstava Tinček Petelinček je gostovala u priyatnoj i akustično odličnoj dvorani pozorišta Jazavac. Više od dvjesto godina staru pozorišnu predsta-vu su odigrali iskusni pozorišni glumci Nina Ivanič i Jernej Kuntner.

Lutke koje se koriste u predstavi su autohtone i jedno-stavne slovenačke lutke, koje se zovu lileki. Osnovnu priču bismo mogli postaviti i u današnje vrijeme. Govori o razli-kama u društvu. Govori i o tome da se poštenje i dobrot isplate, čak i nakon godina ili dekada. Predstava je nami-jenjena djeci, ali još bolje odraslima. Gledaoci su bili odu-ševljeni glumom, sadržajem i porukom predstave. Nakon predstave se dvodnevni kulturni program završio večerom i kraćim druženjem sa glumcima. Predstavnici Udruženja Triglav iz Banjaluke su bili zadovoljni ovogodišnjim kulturnim programom, i to svi koji su prisustvovali događajima. Nama je bilo izuzetno zadovoljstvo da smo u projektu sarađivali sa Slovenačkom iseljeničkom maticom koja je Slo-vencima u Banjaluci organizovala dvodnevni program, tokom kojeg se zaista mogao osjetiti kulturni i umjetnički puls Slovenije, kao da smo kod kuće.

Ana Marjanović

PRI DIJAKIH GIMNAZIJE NOVO MESTO

Novo mesto, 14. – 16. aprila 2014

Pomladni mesec april je postal že kar tradiconal-en za srečanja, ki potekajo med dijaki Gimnazije Novo mesto in učenci dopolnilnega pouka slovenščine iz Banjaluke. Tridnevni obisk in druženje z vrstniki sta or-ganizirala Društvo za razvijanje prostovoljnega dela in Gimnazija Novo mesto.

Sprejem, srečanje vrstnikov in bogat program, ki sta ga pripravili prof. Suzana Krvavica in prof. Natali-ja Petaković, so ostali nepozabni. Čeprav mnogi Novo mesto že poznajo, so bili tako mladostniki kakor tudi spremljevalci prijetno presenečeni. Izjemni »vodički« nista dajali prednosti naravnim lepotam mesta, te so vidne, želeli sta nam pokazati znamenitosti in kulturno bogastvo mesta ter predstaviti osebe (kot so Miran Jarc, ka-terega ime nosi novomeška knjižnica, pesnik Kette, ki je skupaj z Murnom in Cankarjem deloval v obdobju moderne, ter kup likovnih in glasbenih ustvarjalcev), ki so mesto zaznamovale in mu pustile poseben pečat.

Drugi dan je bil namenjen ogledu Ljubljane. V Slovenskem šolskem muzeju so si učenci ogledali učno uro o lepem vedenju naših dedkov in babic. Na Srednji šoli za gostinstvo in turizem so se srečali z dijaki te šole. Bodoči

kuharji in natakarji so s svojo predstavitvijo kulinarike, načinom postrežbe in odnosa do gostov pokazali nekaj, kar mnogi do sedaj še nismo imeli priložnosti videti. Trebuščki so bili napolnjeni in pot smo nadaljevali v Stično. Tu smo si ogledali cistercijanski samostan, v katerem še danes živijo opati, ki spoštujejo misel »ORA ET LABORA«.

Tretji, zadnji dan obiska so bili učenci iz Banjaluke pri pouku. Ogledali so si tudi stalno razstavo slik in zapisov, ki prikazuje del bogate zgodovine Gimnazije Novo mesto. Druženje je hitro minilo. Mnogo novega so nam pokazali. Mnogo truda in pozornosti so nam nudili, tako dijaki kot gostiteljice, prof. Suzana, prof. Natalija in siva eminenca gospa Branka Bukovec. Hvala ležni smo, pa nasvidenje do nekega drugega pomladnega meseca.

Nataša Kajmaković

KOD ĐAKA GIMNAZIJE NOVO MESTO

Novo mesto, 14 – 16.4.2014.

Proljetni mjesec april je postao već tradicionalan za susrete koji se održavaju između đaka Gimnazije Novo mesto i učenika dopunske nastave slovenačkog jezika iz Banjaluke. Trodnevna posjeta i druženje sa vršnjacima su organizovali Društvo za razvijanje dobrovoljnog rada i Gimnazija Novo mesto.

Prijem, susret vršnjaka i bogat program, koji su pripremili prof. Suzana Krvavica i prof. Natalija Petaković, su ostali nezaboravni. Iako mnogi Novo mesto već poznaju, i mladi i pratioci su bili prijatno iznenađeni. Izuzetni »vodiči« nisu dali prednost prirodnim ljepotama grada, one se vide, željeli su nam pokazati znamenitosti i kulturno bogatstvo mjesta te predstaviti osobe, po kom je mjesto poznato.

Drugi dan je bio namijenjen obilasku Ljubljane. U Slovenačkom školskom muzeju su učenici imali poučni sat o lijepom ponašanju naših djedova i baka. U Srednjoj školi za ugostiteljstvo i turizam su se susreli sa đacima. Budući kuhari i konobari su svojim predstavljanjem kulinarike, načinom posluživanja i odnosa prema gostima pokazali nešto što mnogi od nas do sada nisu imali mogućnost vidjeti. Trbusi su bili napunjeni i put smo nastavili u Stičnu. Tu smo posjetili cistercijanski samostan, u kojem i danas žive opati, koji poštuju misao »ORA ET LABORA«.

Treći, zadnji dan posjete su učenici iz Banjaluke proveli na nastavi. Posjetili su i stalnu izložbu slika i zapisa, koji prikazuju dio bogate historije Gimnazije Novo mesto.

Druženje je brzo bilo gotovo. Mnogo novoga su nam pokazali. Mnogo truda i pozornosti su nam dali, ne samo đaci već i domaćini, prof. Suzana, prof. Natalija i gospođa Branka Bukovec. Zahvalni smo i vidimo se nekog drugog proljetnog mjeseca.

Ana Marjanović

DRŽAVNO SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN

V soboto, 31. maja 2014, je v polni dvorani Kulturnega centra Primoža Trubarja v Šentjerneju potekalo državno srečanje otroških folklornih skupin, ki ga je pripravil Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD). Izvedbo prireditve je prevzela Območna izpostava JSKD Novo mesto, pomoč pri izvedbi pa Osnovna šola Šentjernej.

Letošnji program državnega srečanja sta pripravila državna strokovna spremljevalca Saša Meglič in Adrijan Novak. Skupine, ki so se želele predstaviti na državnem srečanju, so se vključile v tristopenjski sistem selekcije. S kratkimi, 5 do 10 minut dolgimi programi, v katerih so skupine poustvarile otroško in otrokom prirejeno izročilo, so se najprej predstavile na območnih srečanjih. Tam jih je spremljalo sedem selektorjev, ki so pripravili programe sedmih regijskih srečanj, ki so potekala na Bledu, Ptuj, Dravogradu, Brežicah, Ivančni Gorici, Lendavi in Idriji. Regijska srečanja sta si ogledala državna strokovna spremljevalca, ki sta v redni program državnega srečanja izbrala devet najboljših: Otroška folklorna skupina Prežihovci, KD Prežihovci na OŠ Prežihovega Voranca, Maribor; Šolska otroška folklorna skupina Breznica, KD dr. France Prešeren Žirovnica-Breznica; Mlajša otroška folklorna skupina KD Spominčice, II. OŠ Rogaška Slatina; Otroška folklorna skupina Val, OŠ Koper; Otroška folklorna skupina Vesele šefle, OŠ Maksa Pleteršnika Pišce; Starejša otroška folklorna skupina Kres, FD Kres Novo mesto; Starejša otroška folklorna skupina JVIZ OŠ Dobropolje; Otroška folklorna skupina Kresnice, OŠ Brežice; Otroška folklorna skupina Šentlora, OŠ Šentjernej.

Kot gost je nastopila Otroška folklorna skupina Društva Slovencev Triglav, Banjaluka, BiH, v revijalnem programu pa so se predstavili godec Benjamin Videčnik in pevke otroške folklorne skupine Vitanje Jurij Vodovnik Skomarje, godci in pevke otroške folklorne skupine Pavški otroci iz Šentjana, OŠ Šentjanž pri Dravogradu, godci otroške folklorne skupine Domžale, Kulturno društvo Domžale in Prekmurska banda, otroške folklorne skupine Veseli Marki, OŠ Beltinci.

Prireditve so s plesnim gibom povezovali učenci OŠ Šentjernej, izbrane skupine in njihove odrske postavitve pa je spremljala tričlanska strokovna komisija v sestavi Petra Nograšek (predsednica), dr. Bojan Knific (član) in Tanja Drašler (članica).

DRŽAVNI SUSRETI DJEČIJH FOLKLORNIH GRUPA

U subotu, 31. 5. 2014. godine su, u punoj dvorani Kulturnog centra Primoža Trubara u Šentjerneju, održani državni susreti dječijih folklornih grupa, koje je pripremio Javni zavod Republike Slovenije za kulturne djelatnosti (JSKD). Izvođenje događaja je preuzela Područna ispostava JSKD Novo mesto, a pomoć pri izvođenju je pružila Osnovna škola Šentjernej.

Ovogodišnji program državnih susreta su pripremili državni stručni saradnici Saša Meglič i Adrijan Novak. Grupe, koje su se željele predstaviti na susretima, uključile su se u trostepeni sistem selekcije. Ukratko, programom dugim 5 do 10 minuta, u kojem se grupe bave dječijom i tradicijom koju pripremaju djeca, prvo su se predstavili na područnim susretima. Tamo ih je pratilo sedam selektora, koji su pripremili programe sedam regionalnih susreta, koji su se odvijali na Bledu, u Ptuj, Dravogradu, Brežicama, Ivančnoj Gorici, Lendavi i Idriji. Regionalne susrete su pratili državni stručni saradnici, koji su u redovni program državnih susreta izabrali devet najboljih: Dječija folklorna grupa Prežihovci, KD Prežihovci iz OŠ Prežihov

Voranc, Maribor; Školska dječija folklorna grupa Breznica, KD dr. France Prešeren Žirovnica-Breznica; Mlađa dječija folklorna grupa KD Spominčice, II OŠ Rogaška Slatina; Dječija folklorna grupa Val, OŠ Koper; Dječija folklorna grupa Vesele šefle, OŠ Maksa Pleteršnika Pišce; Starija dječija folklorna grupa Kres, FD Kres Novo mesto; Starija dječija folklorna grupa JVIZ OŠ Dobropolje; Dječija folklorna grupa Kresnice, OŠ Brežice; Dječija folklorna grupa Šentlora, OŠ Šentjernej.

Kao gost je nastupila Dječija folklorna grupa Udruženja Slovenaca Triglav, Banjaluka, BiH, a u revijalnom programu su se predstavili muzičar Benjamin Videčnik i pjevačice dječije folklorne grupe Vitanje Jurij Vodovnik Skomarje, muzičari i pjevači dječije folklorne grupe Pavrški otroci iz Šentjana, OŠ Šentjanž pri Dravogradu, muzičari dječije folklorne grupe Domžale, Kulturno društvo Domžale i »Prekmurska banda«, dječije folklorne grupe Veseli Marki, OŠ Beltinci.

Priredbu su plesanjem povezivali učenici OŠ Šentjernej, a izabrane grupe i njihove postavke je pratila tročlana stručna komisija u sastavu Petra Nograšek (predsjednica), dr. Bojan Knific (član) i Tanja Drašler

Ana Marjanović

45. TABOR SLOVENAČKIH HOROVA

Šentvidu pri Stični 21. i 22. juna 2014

21. i 22. juna 2014. godine u Šentvidu pri Stični održan je 45. Tabor slovenačkih horova na kojem je učestvovao i Mješoviti hor Davorin Jenko iz Banje Luke kao predstavnik BiH, RS. Hor Davorin Jenko iz Banje Luke je bio jedan od 9 horova iz drugih država, koji su nastupili na koncertu održanom 21.06. u prostorijama OŠ Ferda Vesela. Hor Davorin Jenko je nastupio sa 3 pjesme: 1. Radovan Gobec - VSE NAJLEPŠE ROŽICE (štajerska ljudska), 2. Fran Ferjančič/Igor Švara – SIJAJ, SOLNČICE (slovenska ljudska) 3. Archibald Joyce/Aleksandar Jeremić – JESENJE LIŠĆE Pod dirigentskom palicom Aleksandra Jeremića, koji je i jedan od jubilaraca hora 2014 – 45. tabora sa 10 godina vođenja hora, hor je izveo program i njegova izvedba je toplo pozdravljena od domaćina. Nakon programa druženje je do kasno u noć nastavljeno uz pjesmu i ples.

22.06. (nedjelja), u Šentvidu pri Stični održana je smotra horova (ženskih, muških i mješovitih) pristiglih iz cijele Slovenije, kao i već pomenutih horova iz drugih država. Hor Davorin Jenko iz Banje Luke se priključio horovima koju su formirali kolonu i oko 12h svi su krenuli kroz mjesto prema stadionu kod OŠ Ferda Vesela. Šentvidom se čula pjesma i muzika, veseli učesnici su uz pjesmu i igru prolazili u koloni kroz mjesto, a naši predstavnici su bili toplo pozdravljeni aplauzima od strane domaćina. Cjelokupno putovanje i boravak u Šentvidu je proteklo u dobrom i veselom raspoloženju i druženju kako međusobnom tako i sa ostalim učesnicima smotre i domaćinima.

Ksenija Urdih

PREDAVANJE: SUŠILNE NAPRAVE EVROPE, MED PORTUGALSKO IN ROMUNIJO

Banja Luka, Kulturni center Banski dvor, 27. junij 2014

Prof. dr. Borut Juvanec, arhitekt in izvrsten poznavalec vernakularne arhitekture, je že od prej znan Banjalučanom. Njegova predavanja so izjemno zanimiva in tako je bilo tudi predavanje o sušilnih napravah.

Predstavil je arhitekturni in ekološki pomen teh naprav in tudi njihovo turistično privlačnost.

Predavanje je bilo v Kulturnem centru Banski dvor. Organizirala sta Slovenska izseljenska matica in Društvo Slovencev Triglav Banjaluka.

Nataša Kajmaković

PREDAVANJE: NAPRAVE ZA SUŠENJE U EVROPI

Banja Luka, Kulturni centar Banski dvor, 27. juni 2014.

Prof. dr. Borut Juvanec, arhitekt i vrstan poznavalac vernakularne arhitekture, već je od ranije poznat Banjalučanima. Ovaj put je predavanje, koje je pripremio o napravama za sušenje prikazao Banjalučanima na izuzetno zanimljiv, kako sa aspekta same arhitekture, ekologije tako i značajne turističke privlačnosti

Predavanje je bilo u Vijećnici Kulturnog centra Banski dvor. Predavanje je bilo u realizaciji Slovenačke iseljeničke matice i Udruženja Slovenaca »Triglav« Banjaluka.

Ana Marjanović

KONCERT OKTETA 9 CELJE

Na predvečer Slovenskega dne, ki ga je letos že petič organiziralo Društvo Slovencev Triglav Banjaluka, je 27. junija v Kulturnem centru Banskega dvora nastopila vokalna skupina Oktet 9 Gimnazije Celje. Vokalna skupina je sestavljena iz bivših in sedanjih dijakov Gimnazije Celje. Že devet let opravlja svojo izvirno misijo širjenja vseh zvrsti vokalne glasbe. S pesmijo povezujejo narode, s pesmijo gradijo prijateljstva. V Banjaluki so s svojo izvedbo različnih glasbenih žanrov osvojili publiko. Naslednji dan so nastopili pred številno publiko, ki se je udeležila slovenske veselice, kot jo po domače imenujemo. S svojim petjem so pripomogli, da je bilo razploženje še boljše.

Nataša Kajmaković

KONCERT OKTETA 9 CELJE

U predveče Slovenačkog dana, koji Udruženje Slovenaca »Triglav« Banjaluka ove godine organizuje već peti put, u Kulturnom centru Banski dvor je nastupila vokalna grupa Oktet 9 Celje.

Vokalna grupa je sastavljena od bivših i sadašnjih đaka Gimnazije Celje, koja već devet godina obavlja svoju izvornu misiju širenja svih vrsta vokalne muzike. Pjesmom povezuju narode, pjesmom grade prijateljstva. U Banjaluci su svojim izvođenjem različitih muzičkih žanrova osvojili publiku.

Drugi dan su, pred brojnom publikom, koja je prisustvovala slovenačkom veselju, nastupili i svojim pjevanjem doprinijeli još boljem raspoloženju među prisutnima.

Ana Marjanović

OTVORITEV RAZSTAVE MOJA SLOVENIJA

V Gerontološkom centru Slateks v Slatini je bila 28. junija 2014 odprta razstava fotografij znanega slovenskega fotografa, mojstra fotografije, upokojenega stomatologa, Rafaela Podobnika, ki je dobio številna domača in mednarodna priznanja na področju fotografije.

Slovenska izseljenska matica je razstavo pripravila skupaj s Društvom Slovencev Triglav iz Banjaluke, kot poseban doprinos k praznovanju Slovenskega dne. Razstavo so si ogledali številni gosti, med katerimi sta bila namestnik ambasadorja Republike Slovenije gospod David Brozina, ki je razstavo tudi odprl, in konzul konzularne pisarne Republike Slovenije v Banjaluci gospod Branko Zupanc. Razstava fotografij ne prikazuje samo umetniških del, ampak prinaša posebno lepoto pejzažov, skrivenih detaljov, ki jih mnogi ne vidi, a za fotografa so ti vidni in vredni prikaza.

Nataša Kajmaković

OTVARANJE IZLOŽBE MOJA SLOVENIJA

28.6.2014. je, u Gerontološkom centru Slateks u Slatini, bila otvorena izložba fotografija poznatog slovenačkog fotografa, majstora fotografije, stomatologa u penziji, Rafaela Podobnika, koji je dobio brojna domaća i međunarodna priznanja na području fotografije.

Slovenačka iseljenička matica je izložbu realizovala zajedno sa Udruženjem Slovenaca »Triglav« iz Banjaluke, kao poseban doprinos povodom obilježavanja Slovenačkog dana. Izložbu su posjetili brojni gosti među kojima i zamjenik ambasadora Republike Slovenije gospodin David Brozina, koji je izložbu i otvorio, te konzul Konzularne kancelarije Republike Slovenije u Banjaluci gospodin Branko Zupanc. Izložba fotografija ne znači samo umjetnost kao takvu, ona podstiče među prisutnim Slovincima, a i među ostalima, posebnu ljepotu pejzaža, skrivenih detalja, koje mnogi ne vide, ali su za fotografa vidljivi i vrijedni prikaza.

Ana Marjanović

»V. SLOVENSKI DAN« V SLATINI

Slovenci in Slovenke Društva Slovencev Triglav so skupaj s številnimi gosti 28. junija 2014 proslavili Slovenski dan v Slatini. Bilo je veselo, kot se na veselici tudi spodobi. Program, izvezen od začetne pozdravne pesmi »Slovenija, od kod lepote tvoje«, ki jo je skupaj z MePZ Davorin Jenko zapela voditeljica programa in znana pevka Maja Tatić, do pozdravnih govorov, podpredsednika Društva Mladena Lunića, namestnika župana občine Laktaši gospoda Ognjena Vulina in namestnika Ambasade Republike Slovenije v BiH Davida Brozine. Sledile so pesmi. Peli so jih MePZ Davorin Jenko društva Slovencev Triglav, Oktet 9 Celje in skupina otrok društva Kres iz Novega mesta, ki je svoje pesmi prepevala ob spremljavi starih že pozabljenih, a za prisotne na moč zanimivih inštrumentih (od riflerce, nekoč so na njej žene prale perilo, do raznih večnamenskih predmetov). Polko in valček so plesali otroci folklorne skupine slovenskega Društva Triglav Banjaluka. Bile so tu tudi stojnice. Naše Društvo je na svoji stojnici pokazalo, kaj vse smo naredili. Ob šopku hortenzij so našli na njej mesto naši Bilteni, dvojezične knjige, skrite misli, keramični izdelki. Na drugi stojnici je učiteljica Barbara Hanuš z učenci dopolnilnega pouka slovenščine pripravila stojnico z izdelki, ki so jih izdelali otroci sami. Skupaj z otroki je pripravila zanimiv kviz za odrasle.

Golaža, polente, cvička in dobre volje ni primanjkovalo. Plesalo in pelo je staro in mlado, med njimi so bili tudi gosti iz ostalih slovenskih društev. Vrteli so se ob ob zvokih mlade skupine glasbenikov iz Novega mesta. Vreme je za goste in za gostitelja Društvo Slovencev Triglav bilo kot naročeno. Na svidenje do VI. Slovenskega dne.

Nataša Kajmaković

»V SLOVENAČKI DAN« U SLATINI

Slovenci i Slovenke Udruženja Slovenaca »Triglav« su, zajedno sa brojnim gostima 28.6.2014. godine, proslavili Slovenački dan u Slatini.

Bilo je veselo, kako i treba biti na veselju. Program se sastojao od početne pozdravne pjesme »Slovenija od kod lepote tvoje«, koju je zajedno sa mješovitim horom »Davorin Jenko« zapjevala voditeljica programa i poznata pjevačica Maja Tatić, do pozdravnih govora, potpredsjednika Udruženja, Mladena Lunića, zamjenika načelnika opštine Laktaši, Ognjena Vulina i zamjenika Ambasade Republike Slovenije u BiH Davida Brozine. Uslijedile su pjesme. Pjevali su ih hor »Davorin Jenko« Udruženja Slovenaca »Triglav«, Oktet 9 Celje i grupa djece Udruženja Kres iz Novog mesta, koja je svoje pjesme prepjevala uz pratnju starih i već zaboravljenih, a za prisutne veoma zanimljivih instrumenata. Polku i valcer su plesala djeca folklorne grupe slovenačkog Udruženja »Triglav« Banjaluka. Učiteljica Barbara Hanuš je sa učenicima dopunske nastave slovenačkog jezika pripremila štand sa predme-

tima, koje su izradila sama djeca. Zajedno sa djecom je pripremila zanimljiv kviz za odrasle.

Gulaša, palente, cvičeka i dobre volje nije manjkalo. Plesalo i pjevalo je i staro i mlado, među njima su bili i brojni gosti pozvani iz ostalih slovenačkih udruženja. Uživali su u zvucima mlade grupe muzičara iz Novog mesta.

Vrijeme je za goste i za domaćina bilo kao naručeno.

Ana Marjanović

UČENCI DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENŠČINE NA SLOVENSKEM DNEVU V SLATINI

Že drugo šolsko leto se učenci pod vodstvom gospe Majde Nemanič iz Novega mesta učijo slovenskih ljudskih pesmi in plesov in vsako leto prikažejo kaj novega. Maja so kot gostje nastopili na državnem srečanju otroških folklornih skupin v Šentjerneju, na prireditvi v Slatini pa so se tokrat predstavili drugič. Vsi obiskovalci so z zanimanjem spremljali njihov nastop in jih nagradili z močnim aplavzom.

Učenci so sodelovali tudi na stojnici. Predstavljali so izdelke, ki so nastali v okviru projekta Vse najboljše, Slovenija. Risbe, zapestnice in rože, ki smo jih mi izdelali na ustvarjalnih delavnicah, smo poslali v različne države, našo stojnico pa so krasile zastave in rože, ki so jih izdelali naši vrstniki z vsega sveta. Med izdelki je bil tudi rdeč avtobus, ki smo ga dobili iz Londona. Za obiskovalce smo pripravili kviz Kaj veš o Sloveniji? Zanimanje za iskanje odgovorov na vprašanja je bilo veliko, tako smo s kvizom pripomogli k širjenju znanja o deželi naših prednikov.

Barbara Hanuš

UČENICI DOPUNSKE NASTAVE SLOVENAČKOG NA 5. SLOVENAČKOM DANU

Na Slovenačkom danu u Slatini su se učenici dopunske nastave slovenačkog jezika predstavili folklornim nastupom i štandom Sve najbolje, Slovenija. Već drugu školsku godinu učenici pod vodstvom gospođe Majde Nemanič iz Novog mesta uče slovenačke narodne pjesme i plesove i svake godine prikažu nešto novo. U maju su kao gosti nastupili na državnom susretu dječijih folklornih grupa u Šentjerneju, a na priredbi u Slatini su se sada predstavili već drugi put. Svi posjetioци su sa zanimanjem pratili njihov nastup i nagradili ih jakim aplauzom.

Učenici su učestvovali i na štandu. Predstavljali su predmete, koji su nastali u okviru projekta Sve najbolje, Slovenija. Slike, narukvice i cvijeće, koje smo napravili na kreativnim radionicama, poslali smo u različite države, a naš štand su krasile zastave i cvijeće, koje su napravili naši vršnjaci iz cijelog svijeta. Među predmetima je bio i crveni autobus, koji smo dobili iz Londona. Za posjetioce smo pripremili kviz Šta znaš o Sloveniji? Zanimanje za traženje odgovora na pitanja je bilo veliko, pa smo tako kvizom pomogli širenju znanja o zemlji naših predaka.

Ana Marjanović

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ OD PREDNIKOV DO POTOMCEV – SLOVENCIV SLATINI

4. julij 2014 Ljubljana

Na odprtju razstave *Od prednikov do potomcev – Slovenci v Slatini* v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani so sodelovali tudi učenci dopolnilnega pouka slovenščine.

Razstava *Od prednikov do potomcev – Slovenci v Slatini* je bila v Plečnikovem hodniku NUK-a odprta od 4. julija do 30. avgusta. Predstavljenih je bilo 25 slovenskih družin, ki so ali so bile naseljene v Slatini. Avtorica razstave Vera Papež Adamič je potomka prve družine naseljencev, ki je v Slatino prišla leta 1924.

Na odprtju razstave so govorili Mateja Komel Snoj, direktorica Narodne in univerzitetne knjižnice, Gorazd Žmavc, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu, Barbara Hanuš, učiteljica dopolnilnega pouka slovenščine v Slatini, in Vera Papež Adamič, avtorica razstave. Otroci, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenščine, so se oblečeni v narodne noše predstavili s slovenskimi ljudskimi pesmimi. Odprtja se je udeležilo zelo veliko ljudi, med njimi tudi potomci družin, ki so predstavljene na razstavi. Poleg zgodb slovenskih družin, ki so vplivale na razvoj Slatine, je predstavljena tudi današnja podoba tega zdraviliškega kraja. Ob fotografijah so razstavljene ilustracije otroških risb, med njimi je tudi ilustracija kozolca, saj je družina Lunič v Slatini postavila čisto pravi slovenski kozolec.

Barbara Hanuš

IZLOŽBA OD PREDAKA DO POTOMAKA – SLOVENCIV SLATINI

4. 7. 2014. Ljubljana

Na otvaranju izložbe *“Od predaka do potomaka – Slovenci u Slatini”* u Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci u Ljubljani su učestvovali i učenici dopunske nastave slovenačkog jezika.

Izložba *“Od predaka do potomaka – Slovenci u Slatini”*, koja se u Plečnikovom holu NUK može pogledati od 4. jula do 30. avgusta 2014. godine, predstavlja 25 slovenačkih porodica, koje su trenutno ili su bile naseljene u Slatini. Autor izložbe Vera Papež Adamič je potomak prve porodice naseljenika, koja je u Slatinu došla 1924. godine.

Na otvaranju izložbe su govorili Mateja Komel Snoj, direktorica Narodne i univerzitetske biblioteke, Gorazd Žmavc, ministar za Slovence po svijetu, Barbara Hanuš, učiteljica dopunske nastave slovenačkog jezika u Slatini i Vera Papež Adamič, autor izložbe. Djeca, koja pohađaju dopunsku nastavu slovenačkog jezika, obučena u narodne nošnje, predstavila su se slovenačkim narodnim pjesmama. Na otvaranju je bilo mnogo ljudi, među njima i potomci porodica, koje su predstavljene na izložbi. Pored priča slovenačkih porodica, koje su uticale na razvoj Slatine, predstavljena je i današnja slika tog zdravstvenog mjesta. Na fotografijama su izložene ilustracije dječijih slika, među njima je i ilustracija kozolca (naprave za sušenje), jer je porodica Lunič u Slatini postavila baš pravi slovenački kozolec.

Ana Marjanović

DOBRODOŠLI DOMA V ŠKOFJI LOKI

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu je tudi letos pripravil srečanje rojakov iz zamejstva, sveta in domovine. V zgodovinskem središču Škofje Loke so se v soboto, 5. julija 2014, predstavili tudi naši člani folklorne skupine, ki vadijo pod vodstvom gospe Majde Nemanič.

Dogodek je namenjen ohranjanju slovenskega jezika, kulture, utrjevanju vezi in pripadnosti vseh rojakov, udeležili so se ga člani društev Slovencev iz zamejstva, iz evropskih držav in tudi iz najbolj oddaljenih delov sveta. Dogajanje je bilo pestro, predstavili so se loški obrtniki, gledali in poslušali smo folklorne, pevske in dramske nastope, okušali smo slovenske jedi, otroci so se preizkusili v plezanju, priložnost je bila tudi za srečanja s prijatelji in za sklepanje novih poznanstev.

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so na stojnici predstavljali izdelke, ki so nastali na ustvarjalnih delavnicah, in projekt Vse najboljše, Slovenija. Obiskovalce so zaposlili s kvizom Kaj veš o Sloveniji? in jih razveselili z drobnimi darili. Člani folklorne skupine so pokazali, kaj vse so se v tem letu naučili. Tako so se najmlajši člani Društva Slovencev Triglav ponovno odmevno predstavili na prireditvi Dobrodošli doma.

DOBRODOŠLI DOMA U ŠKOFJI LOKI

Kancelarija Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu je i ove godine organizovala susrete rođaka iz pograničnih područja, svijeta i domovine. U istorijskom centru Škofje Loke su se u subotu, 5. jula 2014. godine, predstavili i naši članovi folklorne grupe, koji vježbaju pod vođstvom gospođe Majde Nemanič.

Događaj je namijenjen čuvanju slovenačkog jezika, kulture, utvrđivanju veza i pripadnosti svih rođaka, a učestvuju članovi udruženja Slovenaca iz pograničnih područja, iz evropskih država i iz najudaljenijih dijelova svijeta. Događaj je bio bogat, predstavili su se zanatlije iz Loke, a gledali i slušali smo folklorne, muzičke i dramske nastupe, probali smo slovenačka jela, a djeca su se okušala u penjanju, te su imali mogućnost i za susrete sa prijateljima i stvaranje novih poznanstava.

Učenici dopunske nastave slovenačkog jezika su na štandu predstavili predmete, koji su nastali na kreativnim radionicama, i projekt Sve najbolje, Slovenija. Posjetioce su zaposlili kvizom Šta znaš o Sloveniji? i razveselili ih malim darovima. Članovi folklorne grupe su pokazali šta su sve naučili ove godine. Tako su se najmlađi članovi Udruženja Slovenaca Triglav ponovo odlično predstavili na priredbi Dobrodošli doma.

Ana Marjanović

MLADI BANJALUŠKI SLOVENC PLEŠEJO SLOVENSKO

Da slovenskost in slovenske ideje ne bi bledele s staranjem prve generacije izseljencev, je treba v svoje vrste privabiti mlade. Toda kako? Društvo Slovencev Triglav Banja Luka se je v sodelovanju z Društvom za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto domislilo odlične ideje. Slovenski banjaluški mladini je januarja 2013 ponudilo folklorno delavnico, na kateri skozi igro, pesem, ples in godčevstvo spoznavajo slovensko otroško izročilo. Za uresničitev ideje so seveda potrebovali izvajalca in tako so Majdo Nemanič kot dolgoletno vodjo otroške skupine Folklornega društva Kres Novo mesto povabili k sodelovanju.

Odziv je bil enako odličen kot sama ideja – delavnice je vse do poletja aktivno in zagreto obiskovalo 26 deklic in dečkov. Skupaj so pripravljali odrski program, ki ga sestavljajo pesmi, otroške igre, zbadljivke in otroški ljudski plesi ob godčevski spremljavi ... S tem programom in v originalnih kostumih se je skupinica leta 2013 predstavila že na treh večjih prireditvah – junija v Slatini na prireditvi Slovenski dan, julija na srečanju Slovencev v Ljubljani Dobrodošli doma 2013 ter septembra na festivalu nacionalnih manjšin v Banja luki.

Septembra so se znova zbrali in z delom nadaljevali, za kar gre vsa pohvala in zahvala staršem in vodstvu društva Triglav, ki mladim nudi tako izdatno spodbudo. Folklora ni le ohranjanje ljudskega blaga (beseda, gib, ples, pesem, igra) – veliko je medsebojnega sodelovanja, druženja, razvijanja čuta pripadnosti skupini, spodbujanja samozavesti, narodne istovetnosti in pomena ohranjanja ljudskega izročila Slovencev. Otroške skupine so za društva najdragocenejši podmladek: »Ponosni smo na svojo dediščino, ki jo odkrivamo, ohranjamo in prenašamo med ljudi dobre volje.«

Otroška folklorna skupina Društva Triglav se je predstavila z nedavno naučeno koreografijo in plesom, pod mentorstvom učiteljice folklornih plesov Majde Nemanič. Program smo poimenovali ABRAHAMA GREDO/ to je odrska postavitev sestavljena iz igre, pesmi in plesov.

MLADI BANJALUŠKI SLOVENC PLEŠU SLOVENAČKI

Da slovenstvo i slovenačke ideje ne bi blijedile sa staranjem prve generacije iseljenika, u svoje redove treba dovesti mlade. Ali kako? Udruženje Slovenaca Triglav Banja Luka se u saradnji sa Udruženjem za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto dosjetilo odlične ideje. Slovenačkoj banjalučkoj omladini je u januaru 2013. godine ponudilo folklornu radionicu, na kojoj kroz igru, pjesmu, ples i sviranje upoznaju slovenačku dječiju tradiciju. Za realizaciju ideje su sigurno trebali izvođača tako da su Majdu Nemanič kao dugogodišnjeg voditelja dječije grupe Folklornog udruženja Kres Novo mesto pozvali na saradnju.

Odaziv je bio odličan kao i sama ideja – radionice je sve do ljeta aktivno i zagrijano pohađalo 26 dječaka i djevojčica. Zajedno su pripremali program za nastup, koji se sastoji od pjesama, dječije igre, zadirkivanja i dječijih narodnih plesova uz pratnju harmonike... Tim programom i u originalnim kostimima se grupica do danas predstavila već na tri veće priredbe – u junu u Slatini na priredbi Slovenački dan, u julu na susretu Slovenaca u Ljubljani Dobrodošli doma 2013, te u septembru na festivalu nacionalnih manjina u Banjoj Luci.

U septembru su se ponovo okupili i nastavili sa radom, pri čemu zahvala ide i roditeljima i vodstvu Udruženja Triglav, koji mladima nude tako značajno ohrabrenje. Folklor nije samo očuvanje narodnog blaga (riječ, pokret, ples, pjesma, igra) – mnogo je međusobne saradnje, druženja, razvijanja osjećaja pripadnosti grupi, podsticanja samosvijesti, narodne istovjetnosti i značaja očuvanja narodne tradicije Slovenaca. Dječije grupe su za udruženja najdragoceniji podmladak: »Ponosni smo na svoje nasljeđe, koje otkrivamo, čuvamo i prenosimo na ljude dobre volje.«

Dječija folklorna grupa Udruženja Triglav se predstavila sa nedavno naučenom koreografijom i plesom, pod mentorstvom učiteljice folklornih plesova Majde Nemanič. Program smo nazvali ABRAHAMA GREDO/ to je postavka za nastup sastavljena od igre, pjesama i plesova.

Ana Marjanović

LIKOVNA KOLONIJA »SLOVENCİ U TUZLI 2014«

U prostorijama Kuće plamena mira Tuzla od 18. do 24. augusta održana je prva Likovna kolonija »Slovenci u Tuzli 2014«, u organizaciji Udruženja građana slovenačkog porijekla iz Tuzle i Saveza slovenačkih društava u Bosni i Hercegovini »Evropa zdaj«.

Likovna kolonija je okupila umjetnike iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Slovenije i Srbije. Učesnici su: Vlatko Zimmer (Tuzla), Melada Majda Huseinagić (Tuzla), Marijana Gregl-Bikar (Novi Sad), Nada Dobnik (Tuzla), Borka Jokić (Tuzla), Ivan Kosmos (Split), Davor Mešić (Ljubljana), Tatjana Ratković (Banja Luka).

Organizacija i prijem u toku boravka u Tuzli zaslužuje samo riječ pohvale. Umjetnike koji su bili iz različitih gradova vezalo je slovenačko porijeklo i potreba za stvaranjem i likovnim izražavanjem. Oni koji nisu imali predhodno umjetničko obrazovanje impresionirali su svojim entuzijazmom i željom za stvaranjem, a akademski slikari, najprije mentor kolonije Davor Mešić su se trudili da taj entuzijazam usmjere ka pravom likovnom izrazu. Umjetnici su imali priliku da stvaraju u predivnom ambijentu Kuće plamena mira u Tuzli, a nastalo je dvadeset umjetničkih djela. Za vrijeme našeg boravka posjetili smo Galeriju GM udruženja za promociju likovne umjetnosti i očuvanje kulturne baštine iz Tuzle. Ugostio nas je Enver Mandžić, vlasnik galerije i uputio u njen nastanak, sa izvanrednom postavkom i izborom djela.

Cilj ove likovne kolonije je saradnja osoba slovenačkog porijekla na ovim prostorima, realizovanje nastave slovenačkog jezika, te ostvarivanje projekata, najčešće u domenu kulture i obrazovanja, a sve u saradnji s Republikom Slovenijom. Organizatori, Udruženja građana slovenačkog porijekla i Saveza slovenačkih društava u BiH »Evropa zdaj«, žele da se kolonija održava i napreduje svake naredne godine.

Slike su predstavljene publici 24. avgusta. u Kući plamena mira u Tuzli, gdje je publika pored izložbe uživala u slovenačkim pjesmama, koje su za njih izvele »Slovenčice«. Publici su se obratili predsjednica Udruženja, Dragica Tešić, potom Darko Mijatović, predsjednik Saveza, a o djelima i umjetničkom senzibilitetu umjetnika je pričao Davor Mešić. Izložbu je svečano otvorio načelnik Tuzle, Jasmin Imamović.

Tatjana Ratković

FILM "PRIMORSKI EKSODUS" PREDSTAVLJEN V BANJALUKI

Društvo Slovencev RS Triglav Banjaluka je v Kulturnem centru Banski dvor dne 5. septembra organiziralo projekcijo dokumentarnega filma "Primorski eksodus" avtorjev dr. Uroša Lipuščka, mag. Metke Lokar in Joca Žnidaršiča, ki so nam v uvodni besedi sami povedali, kako je film nastal. G. Lipušček in ga. Lokar sta že pred leti spoznala naše društvo kot eno najbolj aktivnih pri ohranjanju slovenskega jezika in kulture ter našo veliko vlogo povezovanja z matično domovino. Sama sta nam predlagala spoznavanje in stik s prekmurskimi Primorci, saj je usoda slatinskih Slovencev podobna njihovi. Letos smo se prvič srečali v Prekmurju, v Benici, v kratkem pa jih pričakujemo na obisku pri nas, v Banjaluki.

50-minutni dokumentarec opisuje prisilno izselitev Primorcev in Istranov iz njihovih domov med prvo svetovno vojno, še posebej po zmagi fašizma v Italiji in italijanski okupaciji Primorske.

Film Primorski eksodus prikazuje položaj Primorcev in Istranov med prvo svetovno vojno, ko so številni zaradi represij, še posebej po zmagi fašizma v Italiji in italijanski okupaciji Primorske, zapustili svoje domove in se s skromnim premoženjem razselili po zahodni in srednji Evropi. Številni so našli prostor tudi na širšem območju nekdanje Jugoslavije. Veliko družin se je naselilo v Bosni, natančneje Banjaluki in okolici, tudi v Makedoniji in drugje, številni pa so svoj dom našli tudi v Prekmurju.

Dokumentarni film, ki je nastal v okviru produkcije Libra News, spremlja trnovo življenjsko pot primorskih beguncev, njihovo neomajno življenjsko energijo in voljo, da si v Prekmurju in na območju Banjaluke v Bosni in Hercegovini ustvarijo novo življenje.

Film so si poleg številnih Banjalučanov in članov našega društva ogledali tudi g. Branko Zupanc iz konzularne pisarne Republike Slovenije v Banjaluki, predstavnici Narodne in univerzitetne knjižnice iz Ljubljane ter gosti iz Prekmurja.

Darko Mijatović

FILM "PRIMORSKI EGZODUS" PREDSTAVLJEN U BANJALUCI

Udruženje Slovenaca RS Triglav Banjaluka je u Kulturnom centru Banski dvor dana 5. 9. 2014. godine organizovalo projekciju dokumentarnog filma "Primorski egzodus" autora dr Uroša Lipuščka, mag. Metke Lokar i Joca Žnidaršiča, koji su nam u uvodnom govoru sami rekli kako je film nastao. G. Lipušček i gđa. Lokar su već prije nekoliko godina upoznali naše udruženje kao jedno od najaktivnijih u očuvanju slovenačkog jezika i kulture te našu veliku ulogu povezivanja sa matičnom domovinom.

Sami su nam predložili upoznavanje i kontakt sa prekmurskim Primorcima, jer je sudbina slatinskih Slovenaca slična njihovoj. Ove godine smo se prvi put sreli u Prekmurju, u Benici, a uskoro ih očekujemo kod nas u posjeti, u Banjaluci. 50minutni dokumentarac opisuje prisilno iseljavanje Primoraca i Istrana iz njihovih domova tokom prvog svjetskog rata, a naročito nakon pobjede fašizma u Italiji i italijanske okupacije Primorske.

Film Primorski egzodus prikazuje položaj Primoraca i Istrana tokom prvog svjetskog rata, kada je veliki broj njih zbog represije, a naročito nakon pobjede fašizma u Italiji i italijanske okupacije Primorske, napustio svoje domove i sa skromnom imovinom raselio po zapadnoj i srednjoj Evropi. Veliki broj njih je našao mjesto i na širem području nekadašnje Jugoslavije. Mnogo porodica se naselilo u Bosni, tačnije u Banjaluci i okolini, ali i u Makedoniji i drugdje, dok su mnogi svoj dom našli i u Prekmurju.

Dokumentarni film, koji je nastao u okviru produkcije Libra News, prati trnovit životni put primorskih bjegunaca, njihovu neograničenu životnu energiju i volju da započnu novi život u Prekmurju i na području Banjaluke u Bosni i Hercegovini. Projekciji filma su pored brojnih Banjalučana i članova našeg udruženja prisustvovali i g. Branko Zupanc iz Konzularne kancelarije Republike Slovenije u Banjaluci, predstavnici Narodne i univerzitetne biblioteke iz Ljubljane te gosti iz Prekmurja.

.Ana Markanović

RAZSTAVA OD PREDNIKOV DO POTOMCEV –SLOVENCİ V SLATINI

6. september 2014

Slatina, področje blizu Banjaluke, je znana kot piše zgodovina, po izviri zdravilne tople vode, obilju plodne zemlje in po naseljevanju mnogih primorskih in kraških družin, ki so se doseljevale na to področje že od leta 1923. Prav ti priseljenci so vplivali na razvoj tega področja. V tesnem sodelovanju s prvotnimi prebivalci so dali poseben pečat Slatini, danes znanem zdravstveno rekreacijskem in turističnem centru.

Potomka kraških doseljencev na to področje je tudi Vera Papež Adamič. Gospa Vera Papež Adamič je poleg monografije *Od prednikov do potomcev - Slovenci v Slatini* in Banjaluki od 1923 do 2008 pripravila tudi razstavo fotografij *Od prednikov do potomcev –Slovenci v Slatini* in otroško rastavo risb »Moja Slatina«, ki so jih risali učenci dopolnilnega pouka iz Slatine. V organizaciji Narodne in univerzitetne knjižnice iz Ljubljane je bila razstava odprta 5. julija 2014 v prostoru Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Na ogled je bila še vse do 30. avgusta 2014.

6. septembra je bila razstava, prav tako v organizaciji Narodne in univerzitetne knjižnice, na ogled še v Slatini. Za uspeh in veliko udeležbo na razstavi ima zasluge tudi Društvo Slovencev Triglav Banjaluka. Veliko obiskovalcev je prišlo na ogled razstave. Med njimi so bili Slovenci iz Slatine, Banjaluke, primorski Slovenci iz Slovenije, prijatelji in vedno prisoten konzul Konzularne pisarne Republike Slovenije v Banjaluki Branko Zupanc, ki je razstavo tudi odprl.

Tesno in večletno sodelovanje med eminentno knjižnico, še posebej z vodjo zbirke tiskov Slovencev zunaj Republike Slovenije gospo Heleno Janežič, avtorico Vere Papež Adamič in Društvom Slovencev Triglav iz Banjaluke je uspešna prezentacija te razstave. Je zaupanje Narodne in univerzitetne knjižnice, da razstavo podari Društvu Slovencev Triglav Banjaluka.

Tu spada, tu so in bodo živeli prek zapisov in fotografij številni primorskih in kraški Slovenci, ki so svoje življenje gradili v novi, sedanji domovini.

Nataša Kajmaković

IZLOŽBA "OD PREDAKA DO POTOMAKA – SLOVENCİ U SLATINI"

6. septembra je u Slatini blizu Banjaluke, tamo gdje su se davne 1923.godine doseljavale brojne porodice iz Primorske i Krasa, otvorena izložba »Od predaka do potomaka – Slovenci u Slatini«, autorice Vere Papež Adamič i izložba dječijih slika »Moja Slatina«, koje su slikali učenici dopunske nastave slovenačkog jezika iz Slatine.

Organizator izložbe je bila Narodna i univerzitetska biblioteka iz Ljubljane. Pri realizaciji izložbe je učestvovalo i Udruženje Slovenaca »Triglav« Banjaluka. Među brojnim posjetiocima, Slovincima iz Slatine, Banjaluke, sunarodnjacima iz Republike Slovenije i prijateljima je bio i konzul Konzularne kancelarije Republike Slovenije Branko Zupanc, koji je takođe otvorio izložbu.

Bliska i dugogodišnja saradnja između eminentne biblioteke, a naročito sa šefom zbirke štampe van Slovenije gospođom Helenom Janežič, autorice Vere Papež Adamič i Udruženja »Triglav« rezultirala je uspješnom prezentacijom te izložbe. U Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci žele izložbu pokloniti Udruženju Slovenaca »Triglav« Banjaluka. Tu su živjeli i živjeće preko zapisa i fotografija brojni primorski i kraški Slovenci, koji su svoj život gradili u novoj, sadašnjoj domovini.

Ana Marjanović

MEPZ DRUŠTVA SOVENCEV TRIGLAV V ČRNUČAH

V soboto, 20. septembra 2014, sta imela MePZ KUD SOBODA ČRNUČE in MePZ Davorin Jenko Društva Slovencev Triglav iz Banjaluke v dvorani Kulturnega centra v Črnučah skupni koncert. Organizator koncerta je bilo Mladinsko društvo Moč iz Črnuča.

Ni bilo veliko obiskovalcev. Kljub najavam po medijih je obiskovalcev takšnih prireditev, žal, vedno malo. Tudi tokrat ni bili boljše. Koncert je kljub temu potekal v izjemno dobrem vzdušju. Prvi so se predstavili gosti iz Banjaluke. Zapeli so štiri slovenske narodne pesmi. Po kratkem odmoru so nadaljevali s petjem domačini, MePZ Kud Svobode Črnuče. Zapeli so tri pesmi, za njimi so spet prišli na oder gosti iz Banjaluke. Tokrat so peli starogradske in vsem obiskovalcem znane in spevne ponarodelne pesmi. Za trud in dobro interpretacijo pesmi dolguje zbor posebno zahvalo novi zborovodkinji mag. Vanji Topić. Občinstvo je njihov nastop, tokrat prvič v Črnučah, nagradilo z dolgim aplavzom.

Prijetna atmosfera, še bolj prijetni gostitelji, posebno njihov predsednik Tadej Cmerekar, so dali poseben navdih vsem pevcem na tem koncertu. Poudariti moramo, da smo vsi mi, ki smo iz zamejstva, posebno srečni, da so bili na koncertu prisotni tudi sedanji in bivši vodilni iz Slovenske izseljenske matice, g. Pelhan s soprogo, gospo Rogelj.

Lepo je bilo v Črnučah, lepo se je bilo družiti s Slovenci, lep je občutek, ko ti gostitelji nudijo prijeten in topel občutek domačnosti.

Nataša Kajmaković

HOR UDRUŽENJA SLOVENACA »TRIGLAV« BANJALUKA U ČRNUČU

U subotu 20. septembra 2014. godine, mješoviti hor KUD SVOBODA ČRNUČE i mješoviti hor »Davorin Jenko« Udruga Slovenaca »Triglav« iz Banjaluke su u dvorani Kulturnog centra u Črnuču imali zajednički koncert.

Organizator koncerta je bilo Omladinsko društvo Moč iz Črnuča. Nije bilo puno posjetilaca. Uprkos najavam po medijima i časopisima, posjetilaca na takvim događajima je, nažalost, uvijek malo. Ni ovaj put nije bilo bolje. Koncert je uprkos tome održan u izuzetno dobroj atmosferi. Prvi su se predstavili gosti iz Banjaluke. Zapjevali su četiri slovenačke narodne pjesme. Nakon kratke pauze, sa pjevanjem su nastavili domačini, mješoviti hor KUD Svoboda Črnuče. Zapjevali su tri pjesme, a za njima su opet na pozornicu došli gosti iz Banjaluke. Ovaj put su pjevali starogradske i svim posjetiocima poznate i pjevljive pjesme. Za trud i dobro otpjevanje pjesme hor duguje posebnu zahvalnost novom dirigentu mag. Vanji Topić. Posjetioci su njihov prvi nastup u Črnuči nagradili dugim aplauzom.

Priyatna atmosfera, još priyatniji domačini, posebno njihov predsjednik Tadej Cmerekar i osobe iz kulturnog i javnog područja su dali posebnu inspiraciju svim pjevačima na tom koncertu. Moramo naglasiti da smo svi mi, koji živimo van Slovenije, posebno srećni bili da su koncertu prisustvovali i čelne sadašnje i bivše osobe iz Slovenačke iseljeničke matice, g. Pelhan sa suprugom, gospođom Rogelj.

Lijepo je bilo u Črnuči, lijepo je bilo družiti se sa sunarodnicima, lijep je osjećaj kada ti domaćini ponude prijatan i topao osjećaj familijarnosti.

Ana Marjanović

XI SMOTRA KULTURNOG STVARALAŠTVA NACIONALNIH MANJINA REPUBLIKE SRPSKE

Jedanaesta smotra kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina RS održana je 20. septembra 2014. godine, u dvorani «Obilićevo» u Banjoj Luci. Organizator ove manifestacije je Savez nacionalnih manjina RS iz Banje Luke, koji okuplja 12 nacionalnih manjina.

Prilikom otvaranja ove manifestacije, predsjednik Narodne skupštine RS Igor Radojičić, naglasio je važnost očuvanja kulturnog bogatstva nacionalnih manjina, kao sastavnog dijela ukupnog historijskog naslijeđa i tradicije na ovim prostorima, a predsjednik Saveza nacionalnih manjina RS iz Banje Luke, Franjo Rover, naglasio je kako je ova manifestacija svake godine sadržajnija i organizovanija.

U izvođenju programa ove manifestacije učestvovali su predstavnici gotovo svih nacionalnih manjina Republike Srpske. Slovenačku nacionalnu manjinu je predstavila dječja folklorna skupina Udruženja Slovenaca »Triglav« Banja Luka. Treba naglasiti da su u programu učestvovali i gosti ove manifestacije, dječija folklorna skupina »Kres« iz Novog mesta, te Ansambl Zdravko Čosić iz Banje Luke.

Učesnici su se predstavili i svojom bogatom nacionalnom kulinarikom, tako da su svi prisutni poslije završetka programa mogli uživati u ukusnim ponuđenim specijalitetima.

Marija Petković

RAZSTAVA MOJE RISBE I VEZENINE

V organizaciji Kulturnega centra Banski dvor, Ambade Republike Slovenije v BiH in Društva Slovencev RS Triglav Banjaluka je bilo 2. oktobra 2014 održane razstave risb in umetniških vezenin na tkanini akademske umetnice Saše Bezjak. Umetnica iz Radgone je tokrat prvi put predstavila svoja dela v Banjaluci.

Razstavo je odprl konzul konzularne pisarne Republike Slovenije v Banjaluci Branko Zupanc. Dejal je, da je poštovanje in povezivanje umetnika med Republikom Slovenijo z zajedstvom in svetom, tokrat z Banjaluko, zelo pomembno. Gospod Slobodan Vidović, predstavnik Kulturnega centra Banski dvor, je pri predstavitvi Saše Bezjak govorio o avtorici, njenom dosadašnjem uspješnom delu in o

IZLOŽBA „MOJI CRTEŽI I VEZ“

U organizaciji Kulturnog centra Banski dvor, Ambade Republike Slovenije u BiH i Udruženja Slovenaca RS »Triglav« Banjaluka, 2. oktobra 2014. godine je bila organizovana izložba crteža i umjetničkih vezova na tkanini akademske umjetnice Saše Bezjak. Umjetnica iz Radgone je prvi put predstavila svoja djela u Banjaluci.

Izložbu je otvorio konzul Konzularne kancelarije Republike Slovenije u Banjaluci Branko Zupanc. Rekao je da poštovanje i povezivanje umjetnika između Republike Slovenije i pograničnih područja i svijeta, ovaj put Banjaluke, daje poseban značaj. Gospodin Slobodan Vidović, predstavnik Kulturnog centra Banski dvor je prilikom predstavljanja Saše Bezjak govorio o avtorici, njenom dosadašnjem uspješnom

razstavljenih risbah, v katerih je izražena njena vsakdanjost, njena čustvenost, njena vizija sodobnosti.

Sašine risbe in umetniške vezenine velikih formatov s poudarjenimi vbodi niti, katere ponekod sledijo konturi ali izpolnjujejo dele nečesa, pokapljanega s packami, ki bi bile lahko solze krvi ali nečesa drugega, dajejo obiskovalcu na voljo osebna doživetja njenih risb. In prav ta različna doživetja, ki so jih obiskovalci po ogledu razstave ob prijetni jazz glasbi komentirali, so najboljša kritika.

Nataša Kajmaković

radu i o izloženim crtežima u kojima je izražena njena svakidašnjost, njena osjećajnost, njena vizija današnjeg.

Sašini crteži i umjetnički vez velikih formata sa naglašenim ubodima niti, koje ponekad prate konture ili ispunjavaju dijelove nečega, poštropljene packama, koje bi možda mogle biti suze ili krv ili nešto drugo, daje posjetiocu na volju lični doživljaj njenih crteža. I baš ti različiti doživljaji koje su posjetioci nakon izložbe na koktelu uz priyatnu jazz muziku komentarisali, predstavljaju najbolju kritiku.

Ana Marjanović

II DANI SLOVENAČKE KULTURE U NOVOM SADU

Društvo Slovenaca »Kredarica iz Novog Sada pozvalo je i naš hor da učestvujemo na kulturnoj manifestaciji II Dani slovenačke kulture, koju je ovu Društvo organizovalo u periodu od 2. do 4. oktobra 2014. godine. Naš hor je i prošle godine učestvovao na ovoj manifestaciji. Ukupni utisak na tom gostovanju bio je vrlo pozitivan, pa smo se rado odazvali i na ovogodišnji poziv. II Dani slovenačke kulture su se održali u prostorima Kulturnog centra u Novom Sadu. Tokom tri dana novosadska publika je mogla da uživa u prelijepom programu poezije, horskog pjevanja i druge muzike, kao i folklornih igara i likovne izložbe. Prve večeri je izveden poetski recital polaznika Škole dodatne nastave slovenačkog jezika DS »Kredarica« iz Novog Sada, pod naslovom »Veš poet svoj dolg...«, za koji je scenario i režiju uradila Elza Ajduković, uz saradnju mentorice Rut Zlobec. Recital je bio isprepleten slovenačkom i italijanskom muzikom, koju je izveo instrumentalno-vokalni ansambl DS

»Kredarica«, pod vođstvom Milana Bireša. Iste večeri je otvorena VI Bi- enalna izložba »Slovenijo, otkud ti ta ljepota«, na kojoj su svoje likovne radove izlagali članovi DS »Kredarica«: akademski likovni umjetnici Igor Cvejanović i Marijana Gregel Bikar, te master vajarstva Danica Bičanić.

Drugo veče ove kulturne manifestacije nastupali su horovi. Najprije je nastupio Mješoviti hor Prosvjetnog društva »Slovenski dom« iz Zagreba, koji je pod vođstvom dirigenta prof. Ivica Ivanovića izveo šest slovenačkih pjesama. Zatim je nastupio hor »Lovački hor« iz Medvoda, sa dirigentom prof. Viktorom Zadnikom. Svojim lijepim pjesmama, ovaj hor nam je dočarao ljepote slovenačke dežele. Iste večeri su se predstavili i domaćini prigodnim programom Mješovitog hora DS »Kredarica«, pod vođstvom dirigentice Dunje Huzjan, uz klavirsku pratnju Jožefa Rittera, te nastupom Mješovitog vokalnog sastava DS »Kredarica«.

Naš hor MePZ »Davorin Jenko«, pod dirigentskom palicom prof. Vanje Topić, nastupio je treće večeri ove manifestacije. Predstavili smo se izvođenjem pet slovenačkih narodnih pjesama i dvije starogradске pjesme. Publika je oduševljeno prihvatila naš program, naročito izvođenje starogradskih pjesama »Jesenje lišće« i »Ja ljubim Milu«, koje smo pjevali uz klavirsku pratnju našeg prethodnog dirigenta, prof. Aleksandra Jeremića. Ove večeri je Instrumentalno-vokalni ansambl DS »Kredarica« promovisao svoj CD »Između planine i ravnice«. Uz njihovo izvođenje, plesali su članovi Baletne škole Novi Sad, odsjek Narodni ples. Ovaj nastup je bukvalno podigao na noge gledaoce, od kojih su neki i zaplesali.

Nakon zvaničnog programa, nastavljeno je druženje svih učesnika ove kulturne manifestacije. Naravno, sve je to proteklo uz muziku, koktel i drugo »posluženje«, koje su priredili ljubazni domaćini. Izuzetno prijatnoj atmosferi doprinijeli su članovi Udruženja »Slovenski dom«, iz Zagreb, sa kojima smo, uz harmoniku i klavir pjevali i plesali.

Na kraju, treba naglasiti da nosimo prekrasne utiske iz Novog Sada. Imali smo uspiješan nastup, upoznali nove prijatelje, imali veselo druženje, dobre domaćine. Pisac ovo teksta dijeli mišljenje svih članova hora a posebno treba pohvaliti vođu puta na gostovanju, našu Olgu.

Ljiljana Sukara

SREČANJE PEVSKIH ZBOROV

Zveza slovenskih društev Evropa zdaj je 18. oktobra 2014 skupaj z Društvom Slovencev TRIGLAV Banjaluka organizirala koncert pevske zborov. Na tem koncertu niso sodelovali samo pevski zbori iz slovenskih društev Bosne in Hercegovine, temveč so na povabilo nosilca projekta Evropa zdaj sodelovali tudi pevski zbori, ki delujejo v slovenskih društvih zunaj BiH in poseben gost, ki vrsto let prisostvuje na prireditvah, katere organizira Društvo Slovencev Triglav Banjaluka, Ansambel Zdravko Ćosić iz Banjaluke.

V Kulturnem centru Banskega dvora je pred številnimi obiskovalci pelo preko stotrideset pevcev in instrumentalistov. Slovenska pesem, naj bo to narodna, zabavna ali peta v drugem jeziku, je odmevala po izjemno akustični koncertni dvorani. Na koncertu so sodelovali:

MePZ DS Kredarica Novi Sad – zborovodja prof. Dunja Huzjan, ŽPZ Slovenčice Tuzla – dirigentka prof. Lejla Mułasmanović, MoPZ DS Kredarica Novi Sad – dirigent mag. Borut Pavlič, PePZ Camerata Slovenika Sarajevo – dirigent Emir Mejremić, MePZ Encijan Pula – dirigentka in umetniška voditeljica prof. Paola Stermović, Ansambel Zdravko Ćosić Banjaluka – umetniški vodja Zdravko Ćosić in MePZ DS Davorin Jenko Triglav Banjaluka – zborovodja mag. Vanna Topić.

Vremensko naklonjen, prijeten, s pesmijo in instrumentalisti popestren sobotni večer je uspešno pletel nekoč pretrgane, a danes čvrsto spletene niti.

Pevci in vsi, ki radi pojo, pa uspešnega koncertnega večera niso zaključili kar na hitro. Grlo jih nikoli ne izda, ob dobri vinski kapljici in okusno pripravljeni večerji so večer nadaljevali skupaj z organizatorji v hotelu. Eni so peli, eni igrali in plesali, nekateri pa so nadaljevali z načrtovanjem programov za bodoča srečanja.

Nataša Kajmaković

V NESREČI NISMO OSTALI SAMI

Katostofalne poplave, ki so prizadele ogromna potročja, so tudi na območju Banjaluke pustile veliko škodo. Na poplavljenih področjih so bile ogrožene tudi mnoge slovenske družine. Ostale so v poplavljenih in poškodovanih domovih, brez sredstev za ponovno obnovo. Člani Društva Slovence "Triglav" Banjaluka so po evidenci, ki jo ima Društvo, obiskali slovenske družine, ki so jih prizadele poplave. Devetnajst družin je potrebovalo pomoč v hrani, obleki, higijenskih, sanitarnih in dezinfekcijskih sredstvih. Te so dobili v zadovoljujoči količini zbrani od:

Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto
Društva Primorcev in Istranov v Prekmurju
OŠ Grm Novo mesto.

Naši rojaki: Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, Društvo novomeških študentov, Združenje SAZAS in Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu so tudi s finančnimi donacijami pomagali prizadetim članom društva pri obnovi poplavljenih domov.

V nesreči nismo bili pozabljeni. Društvo Slovencev Triglav Banjaluka se zahvaljuje vsem, ki so pomagali poplavljenim slovenskim družinam.

NOVA SPOZNANJA

Od 21. do 23. februarja 2014 si je nekaj članov našega Društva, ki smo bili aktivno in delovno vključeni v programe za leto 2013 in smo jih tudi uspešno končali, zaslužilo mali oddih. Odšli smo v Novo mesto, ki je v našem Društvu najbolj popularno, saj že več let uspešno sodelujemo z Društvom za razvijanje prostovoljnega dela iz Novega mesta in gospo Branko Bukovec. Nismo se zmotili. Člani DZP in gospa

Bukovec so bili, kot vedno, pravi gostitelji. Pokazali so nam mnoge znamenitosti, ki jih mnogi še nikoli nismo videli. Mednje prav gotovo sodita grad Otočec in grad Struga – živi muzej in skriti biser zgodovine. Vredno ogleda in nabiranja novih idej, a te so v našem Društvu prav gotovo dobrodošle. Udeležili smo se tudi mednarodnega festivala ustnih harmonik v Mokronogu. Neverjetno, tako majhna občina, pa vseeno sposobna, da organizira tako zanimiv festival.

Kratek oddih, veliko novih idej, novih videnj, razgovorov o načrtih za projekte v letu 2014 in prijetno druženje nam bodo zagotovo dali nov elan in vero za naše nadaljnje delo.

Nataša Kajmaković

Grad Struga 22.2. ob 15h

Živi muzej - skriti biser zgodovine

ZABAVNO ZGODOVINSKO PODOŽIVLJANJE
S POUČNIMI VSEBINAMI - Z GRAJSKO GOSPO IN KOVAČEM

22.2. ob 15h - ogled gradu, ki vključuje delavnici kovaštva in plesa.

EKSKURZIJA – KAJ VSE SMO VIDELI V PRLEKIJI IN PREKMURJU

Od 5. do 8. junija smo obiskali Ptuj, Jeruzalem, Mursko Soboto, Veliko in Malo Polano, Beltince in druge prelepe kraje v Prekmurju.

Naše potovanje smo začeli v Novem mestu, kjer nam gospa Branka Bukovec vedno pripravi zanimiv program. Letos se je dogovorila za ogled tovarne zdravil Krka. Naslednji dan smo odšli na Ptuj. Ogledali smo si mesto in se odpeljali na grad, od koder se nam je odprl pogled na reko Dravo in okolico mesta. Že na Ptujju sta se nam pridružili Vesna Radovanović in Simona Cizar, ki sta nam pomagali pri načrtovanju programa in nas ves čas spremljali na poti, da sta nam z odlično razlago približali zgodovino krajev in ljudi. Pot smo nadaljevali do Jeruzalema, kjer stoji stara romarska cerkev, ki je posvečena žalostni Mariji. Ker smo bili na vinski cesti, je seveda sledila pokušina vina.

Tretji dan smo začeli z ogledom Murske Sobotne, Pomurskega muzeja in knjižnice. Skozi Turnišče smo se odpeljali v Malo Polano, kjer je zadruga Pomelaj. Tam so nam pokazali, kako pletejo izdelke iz ličja. V Veliki Polani smo se poučili o štorkljah, ogledali pa smo si tudi domačijo pisatelja Miška Kranjca. V prelepem okolju ob Copekovem mlinu smo imeli malico. Spoznali smo, kaj pomeni pajanje kruha. V Beltincih smo si ogledali razstavo starih koles, popoldan pa nas je pot vodila še do Ižakovcev. Na Otoku ljubezni smo poskusili tradicionalno prekmursko hrano: bograč in gibanico. Videli smo plavajoči mlin, razstavo o bürjaših, na brodu na Muri pa smo imeli srečanje s pesnikom, pisateljem in scenaristom Ferijem Lainščkom. Učenci dopolnilnega pouka slovenščine smo pripravili kratek program, Simona in Vesna sta recitirali njegove pesmi, Feri pa je pripovedoval o svojem življenju in delu.

Zadnji dan smo začeli z ogledom Plečnikove cerkve Gospodovega vnebohoda v Bogojini. V Lendavi smo se ustavili v kulturnem domu, tam nas je pričakal gospod Vlado Radikon, predsednik Društva Primorci in Istrani v Prekmurju. Njihovi predniki so se s Primorske izselili v Prekmurje, usoda teh ljudi je bila podobna kot usoda prednikov članov Društva Slovencev Triglav. V Pince Marofu so pripravili prelep sprejem, ob bograču je bil čas za spoznavanje in druženje.

V Prlekiji in Prekmurju smo videli in doživeli veliko lepega in zanimivega, spletle pa so se tudi nove vezi s člani Društva Primorci in Istrani v Prekmurju.

Barbara Hanuš

EKSKURZIJA – ŠTA SMO SVE VIDJELI U PRLEKIJI I PREKMURJU

Od 5. do 8. juna smo posjetili Ptuj, Jeruzalem, Mursku Sobotu, Veliku i Malu Polanu, Beltince i druge prelijepe krajeve u Prekmurju.

Naše putovanje smo započeli u Novom mestu, gdje nam gospođa Branka Bukovec uvijek pripremi zanimljiv program. Ove godine se dogovorila za obilazak tvornice lijekova Krka. Sljedeći dan smo otišli u Ptuj. Posjetili smo grad i odvezli se na tvrđavu, odakle se otvara pogled na rijeku Dravu i okolinu mjesta. Već u Ptuj su nam se pridružili Vesna Radovanović i Simona Cizar, koje su nam pomogle pri planiranju programa i cijelo vrijeme nas pratile na putu, da bi nam odličnim izlaganjem približili istoriju krajeva i ljudi. Put smo nastavili do Jeruzalema, gdje se nalazi stara romarska crkva, koja je posvećena žalosnoj Mariji. Pošto smo bili na vinskoj cesti, naravno da je uslijedilo kušanje vina.

Treći dan smo započeli posjetom Murskoj Soboti, Pomurskom muzeju i biblioteci. Kroz Turnišče smo se odvezni u Malu Polanu, gdje je zadruga Pomelaj. Tamo su nam pokazali, kako pletu predmete od vlakana od kore od različitih biljaka. U Velikoj Polani smo naučili o rodama, posjetili smo i kuću pisca Miška Kranjca. U prelijepoj okolini kod Copekovog mliha smo ručali. Saznali smo, šta znači pečenje hljeba na žaru. U Beltincima smo posjetili izložbu starih bicikala, a popodne nas je put odveo još do Ižakovca. Na Ostrvu Ljubavi smo probali tradicionalnu prekmursku hranu: gulaš i gibanicu. Vidjeli smo plivajući mlin, izložbu o bürjašima – ljudima koji su napravili nasipe na Muri, a na brodu na Muri smo se sreli sa pjesnikom, piscem i scenaristom Ferijem Lainščkom. Učenici

dopunske nastave slovenačkog jezika su pripremili kratak program, Simona i Vesna su recitovale njegove pjesme, a Feri je pričao o svoj životu i radu.

Zadnji dan smo započeli posjetom Plečnikovoj crkvi Gospodovog uznesenja u Bogojini. U Lendavi smo se zastavili u kulturnom domu, tamo nas je sačekao gospodin Vlado Radikon, predsjednik Udruženja Primorci i Istrani u Prekmurju. Njihovi preci su se iz Primorske iselili u Prekmurje, a sudbina tih ljudi je bila slična sudbini predaka članova Udruženja Slovenaca Triglav. U Pince Marofu su priredili prelijep prijem, a uz gulaš je bilo vremena za upoznavanje i druženje.

U Prlekiji i Prekmurju smo vidjeli i doživjeli mnogo lijepoga i zanimljivoga, uspostavile su se i nove veze sa članovima Udruženja Primorci i Istrani u Prekmurju.

Ana Marjanović

CRKVA ŽALOSNE MAJKE BOŽIJE – JERUZALEM

Slovenija, Prekmurje i ravnica. Nešto iznenađujuće! Navikli smo na Sloveniju, zemlju visokih planina prekrivenih vječnim snijegom, zemlju brzih zelenih rijeka, plavog mora i sivog kamena Krasa, a sada smo usred nepreglednih polja heljde, žutog mora uljane repice i šarenih polja rascvjetanog maka. Vozimo se vinskom cestom ka crkvi Žalosne Majke božije u Jeruzalemu. Oko nas brežuljci sa vinogradima, neki su stari stogodišnji, neki nešto mlađi, ali svi brižljivo njegovani. Na najvišem vrhu ovih vinograda nalazi se crkva Žalosne Majke božije. Kažu da su baš na tom mjestu pobožni križari, koji su imali sreću da se vrate iz križarskih ratova, ili hodočasnici koji su išli posjetiti Isusov grob u svetu zemlju Palestinu postavili prvo svetište, molitveni stub. Kako je s vremenom stub bio premalen za sve molbe križara i hodočasnika u 13. stoljeću na tom mjestu je izgrađena kapelica posvećena Žalosnoj Majci božijoj nazvana prema istoimenoj slici. Sliku su donijeli iz Jeruzalema u Ormož vitezovi križarskog reda u 13. stoljeću. Kada se gradila crkva original je ukraden, kažu da je kopiju napravio neki Prlek iz okoline. Po jeruzalemskoj slici i kraj je dobio ime Jeruzalem. Na tom mjestu, u 17. stoljeću (1652) izgrađena je crkva, kao zavještenje bračnog para, Janeza i Marije Saloma Drumpič vlasnika gornjegradskog dvorca. Zavjetovali su se, ukoliko prestane harati kuga i oni prežive, izgraditi crkvu u spomen Žalosne Majke božije. Zavještenje su ispunili, i svim pokoljenjima u nasljeđe ostavili jednu divnu baroknu građevinu, neprocjenljive duhovne vrijednosti. Svakako, najinteresantnija je sama slika Žalosne Majke božije koja se nalazi na glavnom oltaru crkve. Naime, slika ima tri lica. Mariju i Isusa vidimo odmah, međutim kada se bolje zagledamo treći lik skriva se u Marijinoj marami na njenom desnom ramenu. Tri lica predstavljaju: lice u marami naše rođenje, Marijino lice naš život, Isusovo lice našu smrt.

Posebnost ove crkve je i propovjedaonica čiji donji dio ukrašavaju kipovi evanđelista, a gornji dio anđeli koji u rukama drže pasionske simbole (koplje, kocke, bič..)

U srednjem vijeku područjem današnjeg Jeruzalema vladali su njemački vitezovi koji su na stropu iznad glavnog oltara oslikali svoj prepoznatljivi križ. Slika donatora ove divne crkve izložena je iznad sakristije.

Prepuni različitih utisaka i svakako bogatiji za jedno istorijsko putovanje kroz vijekove od Jeruzalema do Jeruzalema uputili smo se dalje kroz ravnicu na krajnji istok „zelene dežele“, jer i to je Slovenija.

Marija Petković

Ljubezen gre skozi želodec, pravi star slovenski pregovor. Lepo je, če znamo uporabiti lokalne pridelke in s svojo domišljijo pripravimo okusno pa tudi na izgled privlačno jed.

Nekje sem prebrala, da ima Slovenija na gastronomskem področju veliko tradicionalnih jedi, pijač in navad. Vsaka regija ima svoje posebnosti, a teh gastronomskih posebnosti, ne boste verjeli, ima Slovenija kar 24.

Ena od posebnosti je tudi jed matevž, ponekod imenovana »medved« ali krompirjev ded. Ta jed je zelo okusna in v hladnih zimskih dneh se vsakemu prileže.

Potrebujemo: ½ kg kuhanega fižola,
1/2kg kuhanega krompirja ,
10 dkg ocvirkov in masti, 1kg kuhanega kislega zelja,
lahko dodamo tudi malo čebule in malo česna.

Iz krompirja in fižola naredimo pire. Dodamo malo masti, če je premalo slano, dodamo sol in zmešamo. Kuhanem kislem zelju ne odlijemo tekočine. Zgostimo ga z žlico ali malo več moke, ki smo jo zmešali z vodo (podmetemo), dodamo malo masti in pustimo, da zavre.

Matevž ponudimo takole: v globok krožnik damo kislo zelje, dodamo prej narejen pire in dobro zabelimo z ocvirki. Jed je odlična! Dober tek!

Nataša Kajmaković

ZLATE MISLI

Nismo sposobni velikih stvari –
le drobnih reči z veliko ljubezni.

Mati Tereza

Ljudje zaradi preživetja
pozabijo živeti.

Margaret Fuller

Ne hodi pred menoj, morda ti ne bom sledil.
Ne hodi za menoj, morda ne bom vodil.
Hodi ob meni in bodi moj prijatelj.

Avtor neznan

Želja po prijateljevanju pride hitro,
vendar je prijateljstvo sad, ki zori počasi.

Aristotel

